

UNDERDÅNIGT BETÄNKANDE

AFGIFVET DEN 21 JANUARI 1870

AF

KONGL. THEATERKOMITÉN.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI,
1870.

Stormächtigste Allernädigste Konung!

Genom Nådigt Bref af den 7 Maj nästlidne år har Eders Kongl. Maj:t behagat uppdraga åt undertecknade att såsom särskilda komiterade sammanträda för att, efter utredning af de Kongl. Theatrarnes ekonomiska och finansiella förhållanden, uppgöra förslag till desammas ordnande på sådant sätt, att, med behörigt iakttagande af ifrågavarande institutions väsendtliga bestämmelse: att vårda den fosterländska dramatiska konsten samt väcka och underhålla smaken för ädlare konstnjutningar, Theaterns

utgifter, deri inberäknade ränta och amortering å dess skuld, hädanefter må betäckas af dess inkomster utan annat understöd från Statens och Eders Kongl. Maj:ts sida än det för ändamålet under Riksstatsens sjunde hufvudtitel nu uppförda ordinarie anslag och något visst årligt bidrag, som Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt att af Sin hofhållnings-summa dertill i nåder anvisa; i sammanhang hvarmed Komiterade jemväl borde yttra sig om förhållandet mellan den Stora och den s. k. Dramatiska Theatern, särskildt med afseende å hvaraderas tillhörigheter af dekorationer, maskineri, kostymer och öfrig materiel, samt om de villkor, hvarunder begagnandet af sistnämnda Theater må åt den Stora Theatern upplåtas.

Vid meddelandet af detta Nådiga uppdrag har Eders Kongl. Maj:t låtit till Komiterade öfverlemnna:

a) en af Förste Direktören vid Eders Kongl. Maj:ts Hofkapell och Theatrar den 25 Februari nästlidne år afgifven und. promemoria, hvaruti Förste Direktören anmält:

att, sedan Eders Kongl. Maj:t tillåtit inköpet år 1863 af den s. k. Mindre Theatern, och förordnat att utaf Eders Kongl. Maj:ts årliga anslag till Theatern ett belopp af 20,000 R:dr årligen finge användas för amortering af köpesumman, denna amortering under de sedan dess förflutna $5\frac{1}{2}$ år fortgått på i nåder fastställt sätt;

att, om också den från Theaterkassan utgående amorteringen är att anse såsom en utbetald årlig hyra för begagnandet af den inköpta fastigheten med hvad dertill hör, det dock icke finnes någon uttrycklig bestämmelse, som tillförsäkrar Kongl. Theatern nyttjanderätten till den numera s. k. Dramatiska Tkeatern;

att förhållandet rörande onera, underhåll af egendomen, m. m., ej är regleradt, varande utgifterna härför bestridda ömsom af Hans Maj:t Konungens Hofförvaltning och af Kongl. Theaterns kassa, hvaremot de af Dramatiska Theaterns fastighet influtna hyresmedel uppburits af sistnämnda kassa och användts till att bestrida ränta och amortering å köpesumman utöfver förutnämnde 20,000 R:dr årligen;

och hade Förste Direktören, som funnit oundgängligen nödvändigt att denna angelägenhet blefve på ett bestämdt sätt för framtiden ordnad, så att äfven skenet måtte undvikas af den oformligheten, att Eders Kongl. Maj:ts till Theatern af ålder utgående anslag skulle användas till amortering af köpeskillingen å en för Hans Maj:t Konungens egen höga räkning inköpt egendom, dels i underdånighet föreslagit:

att Hans Maj:t Konungen skulle, såsom egare af den s. k. Dramatiska Theatern, upplåta densamma till begagnande af Kongl. Theatern för en tid af Tio år, räknade från d. 1 Juli 1863, då nämnda egendom af Hans Maj:t genom köp öfvertogs, mot en årlig hyra af 20,000 R:dr, och på de villkor i öfrigt, att amortering och räntor å den återstående köpeskillingen och å de i egendomen in-tecknade skulder, äfvensom onera, alla yttre reparationer, fastighetens underhåll och brandförsäkring, skulle betalas af Hans Maj:ts Hofhållningskassa, men underhållet af lösören, maskineriet, m. m. bekostas af Theaterkassan;

dels ock, för den händelse att detta förslag vunne nådigt bifall, låtit upprätta förteckning öfver sådana från den 1 Juli 1863 till 1868 års slut af Theaterkassan

bestridda utgifter för Dramatiska Theatern, som vore af den natur, att desamma, enligt ifrågavarande förslag, bort utgå af Hofhållningskassan, uppgående dessa utgifter till ett sammanräknadt belopp af R:mt R:dr 149,314: 57, som efter afräkning af 5 $\frac{1}{2}$ års hyra, hvilken enligt den föreslagna hyressumman af 20,000 R:dr årligen utgjorde till sammans 110,000 R:dr, lemnade en Theaterkassans fordran hos Hans Maj:t Konungens Hofförvaltning af R:mt 39,314: 57;

b) en af Förste Direktören jemväl den 25 Februari sistlidne år afgifven und. Promemoria, hvaruti han, med förmålan att Kongl. Theaterns skuldsomma vid 1869 års början utgjorde 202,000 R:dr, framställer nödvändigheten af denna skulds liqviderande, under förutsättning hvaraf uttalas den förhoppning, att hädanefter ett sådant förhållande mellan inkomster och utgifter torde kunna inträda, att någon ytterligare ökad skuldsättning af större betydighet skulle undvikas; hemställande Förste Direktören:

att en Theaterkassans skuld till Hans Maj:t Konungens Hofförvaltning af 47,000 R:dr måtte få afskrifvas;

att mot säkerhet af inteckning i Dramatiska Theaterns fastighet en summa af 40,000 R:dr måtte få upplånas till konsoliderande af Theaterns sväfvande skuld; och

att det belopp af nära 40,000 R:dr — rätteligen 39,314, R:dr 57 öre — hvarmed de af Theaterkassan för Dramatiska Theaterns fastighet från den 1 Juli 1863 till 1869 års början bestridda utgifter öfverstege det föreslagna hyresbeloppet för samma tid, måtte blifva Theaterkassan från Kongl. Hofförvaltningen ersatt;

kommande, i händelse af nådigt bifall till detta förslag, den summa, hvartill Theaterns skuld vid 1869 års början uppginge, att minskas med omkring 127,000 R:dr, eller mera än hälften;

hwaremot, för det fall att förslaget icke i nåder bifölles, utan andra, mera omfattande åtgärder för Theaterskuldens ordnande ansåges erforderliga, Förste Direktören hemställt, att Eders Kongl. Maj:t måtte uppdraga ärendets handläggning åt en särskild komité;

c) ett i anledning af Förste Direktörens förberörda Promemorier infordradt och den 11 Mars 1869 afgifvet utlåtande af Chefen för Hans Maj:t Konungens Hofförvaltning, hvaruti denne, med afstyrkande af Förste Direktörens förslag till Theaterskuldens ordnande, i underdånighet hemställer, att för detta ärendes behandling måtte tillsättas en särskild Komité, hvilken det borde tillkomma att undersöka, dels huru Kongl. Theaternes ekonomiska angelägenheter må kunna ordnas på sådant sätt, att det af Theater-Direktionen sjelf erkända missförhållandet mellan inkomster och utgifter kunde för framtiden undvikas, dels ock huru den sammanblandning af Hans Maj:t Konungens enskilda och Theaterkassans affärer, som hittills egt rum, måtte kunna upphöra, och Hofhållningskassan befrias från utgifter som måste anses främmande för densamma; börande, enligt förbemälde Chefs i underdånighet framställda åsigt, Komiterades arbeten utgå från den förutsättning, att något kontant bidrag till Kongl. The-

atrarne utöfver det årliga ordinarie anslaget 60,000 R:dr och de i Hans Maj:t Konungens budget upptagna interimspensioner till åtskilliga afskedade theater-sujetter icke vore för kommande spelår att från Hofförvaltningen påräkna, samt att någon garanti å Hans Maj:t Konungens sida för uppfyllandet af Theater-Direktionens förbindelser till i tjenst varande artister, eller öfverhufvud för fortgången af Theatrarnes verksamhet, icke vidare skulle ifrågakomma; hvarjemte Chefen för Hofförvaltningen uttalat den öfvertygelse, att någon tillfredsställande lösning af förevarande fråga icke vore att förvänta, med mindre sjelfva institutionen förändrades, vare sig så, att Kongl. Theatern fullständigt blefve, hvad den tillförene skulle hafva varit, en Staten tillhörig konstanstalt, ställd under offentlig kontroll och lydande under vederbörande Stats-Departement, eller ock så, att den på vissa villkor öfverlättes till ett enskildt bolag;

d) utdrag af protokollet öfver Hof-ärenden, hållet inför H. M. Konungen den 17 Mars 1869, hvarutaf framgår, att vid underdånig föredragning af Theater-Direktörens båda förenämnda Promemorier, Hans Excellens Herr Riks-Marskalken biträdt Chefens för Hofförvaltningen framställning om tillsättande af en Komité, samt i underdånighet hemställt att, enär Theatern, med afseende å det densamma beviljade årliga anslag af allmänna medel, hörde under Finans-Departementet, Eders Kongl. Maj:t täcktes anbefalla, att utdrag af protokollet, jemte handlingarne i frågan, måtte öfverlemnas till Chefen för nämnda Departement, att vidare inför Eders Kongl. Maj:t i Stats-Rådet anmälas; hvilken underdåniga hemställan blifvit af Eders Kongl. Maj:t i nåder bifallen.

Vid öfverläggning om det ärende, hvars behandling sålunda blifvit Komiterade anförtrodd, har den första frågan synts vara den, att bestämma Kongl. Theater-institutionens ställning och förhållande till Hans Maj:t Konungen, och att utreda om och i hvad mån detta förhållande blifvit förändradt till följd af den utvidgning densamma erhöll genom inköpet af den tillförene s. k. Mindre Theatern.

Kongl. Theatern står under Hans Maj:t Konungens högsta omvårdnad och förvaltas i enlighet med de af Hans Maj:t fastställda reglementen och lemnade föreskrifter. Till befordrande af denna institutions ändamål: att odla allmänhetens smak och konstsinne, att uppmuntra den inhemska vitterheten och sålunda äfven bidraga till Svenska språkets vård, har representationen alltifrån år 1809 — med undantag allenast af statsregleringsperioden 1841—1845 — understött densamma med ett kontant anslag, som varit beviljadt utan villkor, ehuru naturligtvis under förutsättning att Theatern fortfarande hålles för allmänheten tillgänglig och verkar i den antydda riktningen. Å andra sidan har Konungen af Sina enskilda medel städse till den Kongl. Theatern lemnat högst betydliga bidrag, såväl medelst bestämda årliga anslag, som genom tillfälliga understöd till betäckande af uppkommen brist. Men lika litet som det af allmänna medel utgående anslag kan gifva anledning att betrakta Kongl. Theatern såsom en Stats-institution, lika litet kan densamma på grund af bidragen från Konungens kassa anses för en integrerande del af Hans Maj:ts enskilda ekonomi, hvar-till dessutom kommer, att Theatern, som är inrättad för allmänhetens bildning och

nöje, väsendtligen upprätthålles af denna genom inträdesavgifterna vid de sceniska föreställningarna, hvilka afgifters summa, i medeltal för de 6 sista spelåren, utgjort mera än $\frac{2}{3}$ delar af det belopp, hvartill theatrarnes samtliga utgifter uppgått. Kongl. Theatern gör derföre en inrättning af alldeles särskild beskaffenhet, med en af Hans Maj:t Konungen personligen utnämnd Styrelse. Det är således tydligt att, då de från theaterns egen verksamhet härflytande inkomsterna jemte förenämnda bidrag ej varit tillräckliga att betäcka dess utgifter, utan brist nästan årligen uppstått och skuldsumman ständigt ökats, det stått i Konungens fria skön att låta de Kongl. Theatrarnes verksamhet upphöra, och med Operahusets återlemnande till Statsverket, upplåta till gäldande af Kongl. Theater-Styrelsens skulder och förbindelser theaterns tillhörigheter i löst och fast, hvilka för sådant ändamål äro disponibla och derföre icke heller blifvit upptagna i den till 1868 års Riksdag öfverlemnade förteckning öfver Statens egendom. Hans Maj:t Konungen har likväl, heldre än att Theaterns verksamhet skulle upphöra eller dess bestånd äfventyras, funnit godt att dels använda Sina enskilda medel — utöfver de bestämda årliga anslagen — till afbetalning af skulderna, dels ock bevilja sin garanti för återgäldandet af de lån, som Kongl. Theater-Direktionen nödgats tid efter annan upptaga för att betäcka de löpande utgifterna.

Om nu förhållandet mellan Hans Maj:t Konungen och Kongl. Theater-institutionen, hvilken intill den 1 Juli 1863 utgjordes af den numera s. k. Kongl. Stora Theatern ensam, erkännes hafva ditintills varit af den natur och beskaffenhet, som Komiterade ofvan i korthet angifvit, så återstår att utreda, huruvida detta förhållande blifvit förändradt genom det under nämnda år uppgjorda köpet af den dåvarande "Mindre Theatern". I de underdåniga skrivelser af den 25 Februari 1869, hvilka ofvan äro omförmälda, synes de Kongl. Theatrarnes nuvarande Styresman hafva utgått från den förutsättning, att "Mindre Theatern" blifvit inköpt för Hans Maj:t Konungens personliga räkning och är en Dess enskilda egendom. Efter fullständig granskning af alla tillgängliga handlingar, hafva Komiterade dock kommit till en annan öfvertygelse, vid hvars framställande det är nödvändigt att redogöra för anledningen till och förloppet vid ifrågavarande köp.

Det har alltid varit erkänt, att Kongl. Stora Theatern, afsedd egentligen för den lyriska scenen och det större skådespelet, icke väl lämpar sig till talscen i allmänhet, särdeles hvad beträffar Komedien. Från äldre tider, ända till dess den å södra delen af Carl XIII:s torg belägna Dramatiska Theatern nedbrann (år 1825), fanns för de Kongl. Spektaklerna en särskild talscen, och efter nyssnämnda olyckshändelse kändes lifigt och uttalades äfven af Theater-Styrelsen behovet af en sådan. Detta behof måste blifva allt större, ju mera Theater-Inrättningen tillväxte i omfång och betydenhet, och i samma mån allmänhetens anspråk på dess verksamhet stegrades. Erfarenheten visade ock, att en dramatisk scen af betydande förtjenst kunnat genom enskild persons försorg grundläggas och uppehållas vid sidan af Kongl. Theatern, och den täflan, som härigenom uppstod, hade icke i ekonomiskt afseende varit

fördelaktig för den senare. Kongl. Theaterns Direktion ansåg derföre som en särdeles lycklig omständighet, att Direktören Stjernström år 1862 beslöt afyttra den s. k. Mindre Theatern, och Kongl. Direktionen ingaf till Kongl. Maj:t den 1 December nämnda är en underdånig promemoria, hvaruti yttras: att sålunda ett efterlängtadt tillfälle för Kongl. Maj:ts Theater yppats till erhållande af en, efter nutidens fordringar med hänsigt till så väl akustiska förhållanden som lagom afpassadt utrymme fördelaktigt lämpad dramatisk scen; och vågade Kongl. Direktionen så mycket heldre föreslå det erbjudna tillfällets begagnande, som Kongl. Maj:ts Theater, ehuru den i afseende å personalen länge egt tvenne scener, en Sång- och en Tal-scen, hvilkas arbetssferer allt mer och mer blifvit från hvarandra afsöndrade, likväl med hänseende till rummet dittills nödgats inskränka sig till en enda scen, som vore otillräcklig för ofvanberörda begge konstgrenars olika verksamhet; hvarjemte Direktionen såsom en ytterligare fördel af de båda Theatrarnes sammansläende under *en* förvaltning måste anse den omständigheten, att skådespelarelönerna, hvilka vid Kongl. Maj:ts Theater tid efter annan kunnat omåttligt uppdrifvas, till följd af den täflan att åt sig vinna de bästa sujetterna, som hos hvar och en af de begge Theater-Styrelserna naturligtvis förefunnits, genom ifrågavarande anordning, då denna inbördes täflan upphörde, sannolikt borde kunna nedsättas; hvadan Kongl. Direktionen, med öfverlemnande af bilagor, innehållande kalkyler, concept till köpekontrakt, och närmare upplysningar rörande det väckta förslaget, hemställde, att Hans Maj:t måtte tackas dels lemna Direktionen Nådigt tillstånd till afslutande af detta köp, dels tillåta att af det årliga anslag, stort 60,000 R:dr, som från Hans Maj:t Konungens handkassa till Theatern utgår, ett belopp af 20,000 R:dr finge årligen användas till ränta å köpesumman och till dess amortering under en tid af nitton år, efter hvilkas förlopp densamma, enligt hvad den bilagda amorteringsplanen närmare utvisade, skulle vara till fullo inbetald.

Direktionens framställning behagade Hans Maj:t Konungen bifalla genom att å den underdåniga promemorian teckna: "*Gillas, CARL*".

Den 31 December 1862 upprättades köpekontrakt, hvarigenom Theater-Direktören E. Stjernström och hans hustru Louise, född Granberg, till Hans Maj:t Konung Carl XV upplåto och försålde egendomen — — — Mindre Theatern kallad, med allt löst och fast, för en summa af 270,000 R:dr, hvarutaf 220,000 för fastigheten, och 50,000 för den lösa egendomen.

Genom ett under samma dag (den 31 December 1862) utfärdadt köpebref fullbordades köpe-afhandlingen, och laga fasta å egendomen blef genom beslut af Borgmästare och Råd i Stockholm den 1 Juni 1863 meddelad Hans Maj:t Konungen, på begäran af Kongl. Theater-Direktionen.

Köpekontraktet innehåller hufvudsakligen:

att egendomen skall tillträdas den 1 Juli 1863;

att från nämnda dag skola af köparen öfvertagas de i egendomen intecknade skulder, neml.:

- 1) till Stockholms Stads Brandförsäkringskontor, lån som amorteras genom en årlig afbetalning å kapitalet af 675 R:dr, återstående skuld vid tillträdet Rmt 28,965,00
 - 2) till Militiæ-Boställskassan „ 22,500,00
 - 3) till Mindre Theaterns Pensionskassa „ 30,000,00
- tillhopa R:dr 81,465,00;

att återstoden å köpesumman, R:mt 188,535, finge qvarstå mot 6 % årlig ränta och revers af Kongl. Theaterns Direktion, och skulle amorteras halfårsvis med belopp, hvars storlek skulle bero af Kongl. Direktionens eget bestämmande, men ej finge understiga 5,000 R:dr för helt år;

hvarjemte säljaren förbehöll sig att få under tre års tid, eller till den 1 Juli 1866, mot en hyressumma för hela tiden af 10,000 R:dr, disponera våningarne 2 och 3 trappor upp i Mindre Theaterns hus.

Genom en vid köpet särskildt träffad öfverenskommelse mellan säljaren och Kongl. Theater-Direktionen stadgades dessutom följande förbehåll:

att Mindre Theaterns Pensions-Inrättning skall, oförkränkt och utan någon sammanblandning med andra fonder i annan ordning än dess gällande reglemente tillåter, förvaltas i öfverensstämmelse med detta, med endast den förändring, att Förste Direktören vid Kongl. Maj:ts Hofkapell och Spektakler skall i denna sin egenskap ega att uti Styrelsen ingå;

att till nämnda Pensionskassas förmån skall årligen en representation gifvas å Mindre Theatern, såsom uti reglementet bestämmes; och

att alla vid Mindre Theaterns ekonomi anställda personer skola, sålänge de oklanderligt fullgöra sina åligganden, bibehållas vid sina innehafvande befattningar och förmåner, likasom om de under hela sin tjenstetid varit vid Kongl. Theatern anställda.

De öfriga villkor och bestämmelser, som innefattas i köpekontraktet eller den särskilda öfverenskommelsen, innebära icke några numera för Kongl. Theater-Direktionen gällande förbindelser, och behöfva således ej vid detta tillfälle omnämnas.

Den valuta, som Direktören Stjernström vid köpets afslutande erhöll, utgjordes, i enlighet med köpekontraktets föreskrift, af en utaf Kongl. Theater-Direktionen utfärdad revers, så lydande:

“Till Herr Theater-Direktören Edvard Stjernström eller Ordres betalar Kongl. Theaterns Direktion, i öfverensstämmelse med å andra sidan stående ränte- och kapital-amorteringsliqvid, på grund af Kongl. Maj:ts Nådiga bemyndigande, lånfångna

“Ett Hundra Åttatio Åtta Tusen Fem Hundra Trettio Fem Riksdaler Riksmünt
 “med derå löpande Sex procent årlig ränta till full betalning skett, valuta bekommen
 “i fast och lös egendom, hvilket härmed reverseras.

Stockholm den 31 December 1862.

E. von Stedingk.

(Sigill).

Dan. Hvasser.

Å baksidan af denna revers är tecknad den öfverenskomna planen för amor-
 tering af det till säljaren förskrifna beloppet R:dr 188,535, enligt hvilken plan det-
 samma, genom halfårsvis skeende afbetalningar, skall vara till fullo liqvideradt vid
 utgången af år 1878.

Af dessa handlingar framgår till en början, att den enligt köpekontraktet åt
 Kongl. Theater-Direktionen förbehållna rättighet att å köpeskillingen till Direktören
 Stjernström årligen atbetala endast 5,000 R:dr blifvit genom den sedermera utfärdade
 reversen upphäfd, och att den af Hans Majt. Konungen godkända amorteringsplanen
 blifvit, äfven i förhållande till säljaren, för Kongl. Theater-Direktionen förbindande.

Enligt den här bifogade amorteringsplanen, som hittills blifvit utan ändring
 följd, afses:

att köpeskillingen till Direktören Stjernström (188,535 R:dr) skall efter 15 $\frac{1}{2}$
 år, eller den 1 Januari 1879, vara till fullo amorterad, och räntorna å det aftagande
 skuldbeloppet betalda;

att räntan å skulden till Militiæ-Boställskassan (22,500 Rdr) skall under nämnda
 tid utgå med R:mt 1,237,50 för år (efter 5 $\frac{1}{2}$ %);

att å skulden till Brandförsäkringskontoret, som den 1 Juli 1863 utgjorde
 28,965 R:dr, skall årligen erläggas en kapitalafbetalning af 675 R:dr samt derjemte
 årlig ränta (efter 4 %); och

att å skulden till Mindre Theaterns Pensionskassa (30,000 R:dr) skall årligen
 betalas ränta (efter 5 %).

Enligt denna plan komma således att af hela köpesumman för Dramatiska
 Theatern den 1 Januari 1879 återstå följande i fastigheten intecknade skulder, neml.:

till Brandförsäkringskontoret	R:mt	18,165,00,
„ Militiæ-Boställskassan	„	22,500,00,
„ Mindre Theaterns Pensionskassa	„	30,000,00,
Summa R:dr		70,665,00.

Om efter den 1 Januari 1879 amorteringen fortgår med ungefär samma belopp som nu dertill användes, bör nyssnämnda då återstående skuld 70,665 R:dr vara efter ytterligare $3\frac{1}{2}$ år afbetald, och således efter förloppet af 19 år från köpets fullbordande hela köpesumman för Dramatiska Theatern gulden.

På Theater-Direktionens hemställan hade Hans Maj:t Konungen, genom det å den underdåniga promemorian af den 1 December 1862 tecknade: "*Gillas*", i Nåder medgifvit, att af de 60,000 R:dr, hvilka Hans Maj:t förklarar sig vilja af Sina enskilda medel årligen lemna till Kongl. Theaterus underhåll, en tredjedel eller 20,000 R:dr finge årligen användas till bestridande af amorteringen och räntan å den för inköpet af Dramatiska Theatern uppkomna skuld. Såsom amorteringsplanen utvisar, är dock detta belopp ej tillräckligt att betäcka ifrågavarande utgift, hvadan bristen måst fyllas af andra Kongl. Theaterens tillgångar. De belopp, hvarmed den af Theaterkassan hittills utbetalda ränta och amortering å nämnda skuld öfverstigit 20,000 R:dr, hafva utgjort:

för spelåret	1863—1864:	R:mt	276,75.
"	"	1864—1865:	" 512,80.
"	"	1865—1866:	" 10,095,87.
"	"	1866—1867:	" 3,101,50.
"	"	1867—1868:	" 3,131,72.
"	"	1868—1869:	" 3,025,72.

Summa R:mt 20,144,36.

För den återstående amorteringstiden, som den uppgjorda planen egentligen omfattar, eller till 1878 års slut, är en summa af något mer än 23,000 R:dr beräknad att årligen utgå.

Till betäckande af större delen utaf de belopp, hvarmed den årliga ränte- och amorteringssumman sålunda öfverskjutit 20,000 R:dr, har dock förefunnits och finnes fortfarande en från Dramatiska Theaterhuset direkt härflytande tillgång, nemligen hyresmedel för åtskilliga der befintliga lägenheter. Dessa hyresbelopp hafva utgjort:

för de 3 spelåren	1863—1866:	R:mt	10,000,00.
för spelåret	1866—1867:	"	1,875,00.
"	"	1867—1868:	" 2,375,00.
"	"	1868—1869:	" 2,700,00.

Summa R:mt 16,950,00.

Af hvad sålunda blifvit rörande inköpet af den tillförene s. k. Mindre Theatern framställt, finna komiterade vara ådagalagdt:

att Hans Maj:t Konungen ingalunda uppdragit åt Kongl. Theater-Direktionen att för *Hans Maj:ts personliga räkning* inköpa den Stjernströmska Theatern, utan att Kongl. Direktionen i underdånighet föreslagit köpet såväl för att befria Kongl. Theatern från en skadlig konkurrens, som för att bereda Kongl. Theaterinsti-

tutionen fördelen af en lämpligare talscen, samt anhållit om Hans Maj:ts bemyndigande att vidtaga denna åtgärd, hvilket bemyndigande meddelats genom det å den underdåniga skrifvelsen tecknade *Gillas*, CARL, eller under samma form som iakttages vid andra tillfällen då Hans Maj:t tackes godkänna sådana af Direktionen föreslagna åtgärder, som erfordra Nådig sanktion;

att de förbindelser, hvilka till följd af köpet skulle åligga köparen, blifvit åtagna af Kongl. Theaterns Direktion såsom vårdare och förvaltare af denna institution, men ingalunda såsom förvaltare af Hans Maj:t Konungens enskilda ekonomi; varande till säljaren såsom liqvid öfverlemnad en af Kongl. Direktionen utfärdad skuldsedel;

att de belopp, hvilka under tiden från den 1 Juli 1863 till den 1 Juli 1869 blifvit till Direktören Sjernström och inteckningshafvarne såsom ränta och amortering å köpesumman utbetalda, ingalunda utgått af Hans Maj:t Konungens enskilda medel, utan af Kongl. Theaterkassans tillgångar; kunnande den af Theater-Direktionen gjorda och af Hans Maj:t Konungen bifallna hemställan, att för detta ändamål 20,000 R:dr skulle årligen utgå *af de i Nåder anslagna 60,000 R:dr*, icke grundlägga någon Hans Maj:t Konungens enskilda — af Theaterinstitutionen oberoende — eganderätt till Dramatiska Theatern, enär dessa 60,000 R:dr utgjorde och utgöra en Theaterkassan af Hans Maj:t Konungen tillförsäkrad tillgång; och

att Dramatiska Theatern, så till fastighet som till inventarier, tillhör Kongl. Theaterinstitutionen och, såsom integrerande del af denna, väl befinner sig under Hans Maj:t Konungens vård och garanti, men icke kan, lika litet som nämnda institutions öfriga beståndsdel, anses utgöra en Hans Maj:ts enskilda och för andra än institutionens egna ändamål disponibla tillhörighet.

Mot den nu af Komiterade i underdånighet famställda uppfattning kan visserligen invändas, att det af Borgmästare och Råd i Stockholm den 1 Juni 1863 i laga ordning utfärdade Fastebrefvet nämner Hans Maj:t Konung Carl XV såsom egare af den s. k. Mindre Theatern; men denna invändning torde förlora sin betydelse, och förhållandet finna sin förklaring vid betraktande af Kongl. Theater-Direktionens särskilda ställning. Tillvaron af denna Direktion såsom förvaltande myndighet beror nemligen helt och hållet af Hans Maj:t Konungen, och densamma kan af Honom när som helst upphävas eller förändras. Med en Auktoritet, som befinner sig i denna ovissa ställning, kan en säljare svårigen träffa aftal om ett köp, hvars liqvid skall fortgå under loppet af mera än 15 år. Icke heller torde den af Komiterade yttrade mening kunna anses vederlagd af köpehandlingarnes ordalydelse. Så väl köpekontraktet som köpebrefvet börja sålunda:

“Till Hans Maj:t Konung Carl XV, genom Kongl. Theaterns Direktion, upplåter “och försäljer, m. m.”; och i Fastebrefvet säges:

“att hos oss (Borgmästare och Råd) Direktionen öfver Kongl. Maj:ts Hofkapell “och Spektakler, å Hans Maj:t Konung Carl XV:s höga vägnar och enligt Dess bemyndigande, anhållit om Fastebref“ m. m.

Den Styresman för Kongl. Theatern, som hos Hans Maj:t Konungen föreslog och äfven verkställde inköpet af "Mindre Theatern", synes jemväl, under den följande tiden, hafva uppfattat förhållandet på det sätt, som blifvit af Komiterade framställt, enär särskilda räkenskaper för den nya theatern ej blifvit förda, utan såväl de båda Theatrarnes inkomster och utgifter som deras materiel alltsedan inköpet år 1863 varit sammanblandade, så att utgifterna för den ena nu icke kunna skiljas från dem för den andra.

I händelse den af Komiterade uttalade åsigt, att "Mindre Theatern" blifvit med Nådigt tillstånd inköpt för *Kongl. Theaterns räkning*, varder af Eders Kongl. Maj:t godkänd, måste den af Förste Direktören i promemoria den 25 Februari 1869 framställda begäran om ersättning från Kongl. Hofförvaltningen för de af Theaterkassan bestridda utgifter för Dramatiska Theaterns fastighet, samt förslaget om sistnämnda Theaters upplåtande mot en årlig hyressumma af 20,000 R:dr, anses hafva förfallit.

Af ofvan lemnade utredning anse Komiterade vara ådagalagdt:

att de Kongl. Theatrarne för närvarande utgöra en särskild Institution, med särskild kassa, hvars tillgångar bestå af Hans Maj:t Konungens bidrag, af Riksdagens anslag, af hyresmedel samt af inträdesafgifter vid de sceniska föreställningarna;

att denna institution utgör ett helt, som befinner sig under Hans Maj:t Konungens höga vård och — tillsvidare — Dess Nådiga garanti;

att Institutionens tillhörigheter, bestående utaf Kongl. Stora och Kongl. Dramatiska Theatrarnes gemensamma materiel samt den senares fastighet, utgöra en Kongl. Theatrarnes tillgång, som eventuelt kan användas till betäckande af Institutionens skulder, hvilka till största delen äro lån, af Kongl. Theater-Direktionen upptagna med Hans Maj:t Konungens Nådiga tillstånd och med Dess garanti för återbetalningen;

att denna garanti, som icke har karakteren af en proprie borgen, ej kan tagas i anspråk förr, än de befintliga tillgångarne blifvit till skuldernas betäckande använda och visat sig dertill otillräckliga; samt

att ingen egentlig förbindelse för Hans Maj:t Konungen finnes att fortfarande uppehålla Theater-Institutionen, och att ingenting hindrar Hans Maj:t att låta densamma upphöra samt att för skuldernas betäckande använda dess befintliga tillgångar.

För att lätta öfversigten af de Kongl. Theatrarnes ekonomiska förhållanden alltsedan tiden för den Dramatiska Theaterns inköp, hafva Komiterade låtit upprätta

bilagda tvenne tabeller Litt. A och B, utvisande dels de inkomster som under de sista sex spelåren tillflutit Theaterkassan, och de utgifter som af densamma blifvit bestridda, dels ock de belopp, som blifvit af Hans Maj:t Konungens enskilda medel, utöfver Dess i Näder beviljade årliga anslag, under samma tid utbetalda såsom direkta bidrag till utgifternas betäckande.

Till den Kongl. Theater-Institutionens bestånd har Riksdagen städse, med undantag af Statsregleringsperioden 1841—1845, bidragit med ett kontant årligt anslag, hvilket vid 1856—1858 årens Riksdag bestämdes till 75,000 R:dr, ett belopp som derefter utgick intill och med år 1868, då det nedsattes till 60,000 R:dr. Dessutom åtnjuter Kongl. Theater-inrättningen af Statsverket den väsendtliga förmån att få utan afgift disponera hela Óperahuset, hvilket i förteckningen öfver Kronans egendom är uppfördt till ett värde af 333,333 R:dr, äfvensom att alla såväl yttre som inre reparationer och arbeten, hvilka kunna hänföras till fastigheten, bekostas af statsmedel och utföras genom Öfver-Intendents-Embetets försorg.

Hans Maj:t Konungen bidrager till de Kongl. Theatrarne dels, såsom redan är anfördt, med ett kontant årligt anslag af 60,000 R:dr, dels medelst utdelande af årliga pensioner till åtskilliga afskedade Theater-sujetter hvilka icke äro i åtnjutande af pensionsrätt, dels ock genom utbetalande, enligt särskildt Nådigt beslut för hvarje spelår, af pensionsmedel till sådana sujetter, hvilka, ehuru berättigade till pension från Kongl. Theaterns Pensions-kassa, dock ej ännu fått sådan — eller ock blott till lägre belopp — tillträda. Dessutom hade Hans Maj:t medgifvit, att från 1864 års början skulle af Dess enskilda medel genom Hofförvaltningen utbetalas 6,000 R:dr årligen till betäckande af räntor å Kongl. Theatrarnes dåvarande rörliga skuld. Från den 1 Juli 1866 har emellertid, i enlighet med Theater-Direktörens underdåniga framställning, detta särskilda anslag upphört och utgifterna till räntor å och omsättning af Kongl. Theatrarnes skuld blifvit bestridda af Theaterkassans egna tillgångar, hvaremot från samma tid Hans Maj:t Konungen låtit af Sina enskilda medel utgå aflöningen till Förste Direktören.

Hans Maj:t Konungen erlägger derjemte till Theaterkassan särskild abonnements-afgift för de platser å Dramatiska Theatern, hvilka Hans Maj:t förbehåller sig att disponera.

Slutligen har, då förenämnda inkomstsummor, sammanräknade med de genom de sceniska föreställningarne influtna medel, ej varit tillräckliga att betäcka Kongl. Theatrarnes årliga utgifter, Hans Maj:t Konungen dels under spelåret 1867—1868 lemnat ett kontant belopp af 40,000 R:dr till afbetalande af Theaterns skuld samt med 1,500 R:dr betalt därför upplupen ränta, dels ock tid efter annan, genom beviljande af Sin garanti för återbetalningen, gjort det för Kongl. Theater-Direktionen möjligt att upptaga erforderliga lån och fortsätta Theaterns verksamhet. Utan inberäkning af de Nådigt beviljade garantierna för dessa lån, hvilka skola framdeles omförmälas, hafva

Hans Maj:t Konungens af enskilda medel lemnade bidrag till de Kongl. Theaterarne under tiden från den 1 Juli 1863 till samma dag 1869 utgjort för hvarje spelår:

för spelåret:	Ordinarie årligt anslag.	Kapital- och rän- tebetal- ning å skuld.	Aflöning till För- ste Di- rektören	Pensioner till afsked- ade Sujetter.	Reserv- och Expectans Stat.	Abonne- ment för Dram- Thea- tern	Diverse för Dramat. Theaterns fastighet.	Summa.
1863—1864	60 000	3 000	—	7 432,50	3 920,00	5 310	—	79 662,50
1864—1865	60 000	6 000	—	6 533,75	3 882,50	5 220	—	81 636,25
1865—1866	60 000	6 000	—	6 883,75	3 910,00	5 220	—	82 013,75
1866—1867	60 000	6 000	—	7 540,00	3 872,50	7 038	625,00	85 075,50
1867—1868	60 000	41 500	6 000	8 396,25	4 061,25	6 840	2 853,20	129 650,70
1868—1869	60 000	—	6 000	10 083,75	4 671,25	6 840	2 187,94	89 782,94
Summa för 6 spelår	360 000	62 500	12 000	46 870,00	24 317,50	36 468	5 666,14	547 821,64

Den bifogade tabellen Litt. B utvisar Theaterkassans samtliga utgifter under de sex spelåren 1863—1869 och medeltalet deraf, äfvensom särskildt de belopp, hvilka till följd af Hans Maj:t Konungens Nådiga välvilja utbetalts af Kongl. Hofförvaltningen, ehuru desamma, på grund af sin beskaffenhet, rätteligen bort utgå af Theaterkassan.

Det missförhållande mellan inkomster och utgifter, som vid jemförelse af de båda tabellerna Litt. A och B visar sig hafva hvarje år uppstått, äfven om såsom utgifter upptagas endast de af Theaterkassan bestridda, torde till en högst väsendtlig del härflyta af två omständigheter: den ena, att redan vid ingången af 1863—1864 års spelår Kongl. Theatern var betungad med en under den föregående tiden åsamkad skuld af R:mt 96,522,71, och den andra, att, då det länge kända behovet af en särskild tal-scen för de Kongl. Spektaklerna afhjelpes, såväl köpesumman för den nya Theaterns fastighet som kostnaden för densannas underhåll måste drabba Theaterkassan. Den Dramatiska scenen kom härigenom i en annan ställning än den Lyrisk, hvars lokal är af Statsverket kostnadsfritt upplåten och äfven med allmänna medel underhålles hvad fastigheten beträffar. Komiterade hafva ansett sig böra undersöka, i hvad mån dessa omständigheter bidragit till det mindre fördelaktiga resultat, att Theaterns räkenskaper vid sistförflutna spelårs utgång visa en skuldsomma af R:mt 284,228,64, och få i detta afseende framlägga en kort utredning.

Den sjette posten bland de af Theaterkassan bestridda utgifter (Tab. Litt. B), benämnd "Ränta och amortering å skulder", sönderfaller i tvenne särskilda delar, nemligen dels ränta och amortering å köpesumman för Dramatiska Theatern, dels räntor och omsättningskostnader m. m. för de Kongl. Theaterarnes öfriga skulder.

Det förra slaget af utgifter, eller ränta och amortering å köpesumman för Dramatiska Theatern, har för de 6 sista spelåren utgjort:

	Spelåret 1863—4.	Spelåret 1864—5.	Spelåret 1865—6.	Spelåret 1866—7.	Spelåret 1867—8.	Spelåret 1868—9.	Summa.
<i>a) Kapital-afbetalning:</i>							
till Direktören Stjernström	5 025	5 000	14 900	8 00	9 500	10 000	53 325
till Brandförsäkrings-kontoret	675	675	675	675	675	675	4 050
Summa kapital-afbetalning	5 700	5 675	15 575	9 575	10 175	10 675	57 375
<i>b) ränteliquider:</i>							
till Direktören Stjernström	11 259,75	10 968,00	10 665,00	9 711,00	9 168,00	8 589,00	60 360,75
till Brandförsäkringskontoret	579,50	1 132,30	1 108,62	1 078,00	1 051,22	1 024,22	5 973,86
till Militiæ-Boställskassan	1 237,50	1 237,50	1 247,25	1 237,50	1 237,50	1 237,50	7 434,75
till Mindre Theaterns Pensionskassa	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	9 000,00
Summa räntor	14 576,75	14 837,80	14 520,87	13 526,50	12 956,72	12 350,72	82 769,36
Summa räntor och amortering för Dram. Theatern	20 276,75	20 512,80	30 095,87	23 101,50	23 131,72	23 025,72	140 144,36
För Dramatiska Theaterns fastighet har Theaterkassan utbetalt, i reparationskostnader, kontributioner, m. m.	5 446,17	5 236,07	2 814,36	3 297,00	2 542,03	1 539,65	20 875,28
Summa för Dramatiska Theatern	25 722,92	25 748,87	32 910,23	26 398,50	25 673,75	24 565,37	161 019,64
För räntor å och omsättning af den vid början af spelåret 1863—1864 befintliga och sedan ökade skulden har Theaterkassan utbetalt. . .	3 986,50	3 927,03	9 100,84	8 915,99	12 421,24	13 900,28	52 251,88
Summa	29 709,42	29 675,90	42 011,07	35 314,49	38 094,99	38 465,65	213 271,52
Då enligt Theaterns räkenskaper bristen för hvarje spelår utgjort	17 599,37	34 649,78	10 356,27	76 493,02	10 060,47	38 547,02	187 705,93
så skulle, om Theaterns budget icke hade varit belastad med räntor å förut befintlig skuld, och om den Dramatiska scenen blifvit Theaterns tillhörighet eller för densamma upplåten på enahanda vilkor som Kongl. Theaterhuset, hafva uppstått:							
behållning	12 110,05	—	31 654,80	—	28 034,52	—	25 565,59
brist	—	4 973,88	—	41 178,53	—	81,37	—

Uti det vid sistlidne spelårs utgång upprättade bokslut upptages Kongl. Theatrarnes skuld den sista Juni 1869 till en summa af R:mt 284,228,64. Häruti ingå emellertid hvarken den återstående eller ännu ej amorterade delen af köpeskillingen till Direktör Stjernström för Dramatiska Theatern, ej heller de vid dennas fastighet häftande in-teckningar, utgörande den förra eller det å reversen till Herr Stjernström återstående belopp R:dr 135,210,
och de sednare tillhoppa „ 77,415,
Summa R:mt 212,625.

Om denna summa, som dock är afsedd att småningom amorteras och därför ej trycker på Theatrarnes budget med mera än omkring 23,000 R:dr årligen, sam-manräknas med den i bokslutet upptagna skulden, så uppstår en slutsumma af R:mt 496,853,64.

Uti den skuldsumma af 284,228,64, som bokslutet upptager, ingå till en början tvenne poster under namn af diverse skulder, nemligen:
obetald aflöning för Juni 1869 R:dr 27,510,01,
och obetalda räkningar för spelåret „ 19,718,63,
Summa R:mt 47,228,64.

Återstoden 237,000 R:dr utgjordes af:
två uti enskilda bankinrättningar i Stockholm med Hans Maj:t Konun-gens Nådiga tillstånd och under Dess garanti för återbetalningen upp-tagna kreditiver, hvartdera å 30,000 R:dr 60,000,00,
tre af Kongl. Theater-Direktionen upptagna tillfälliga lån, på korta betalningsterminer, tillsammans utgörande 60,000,00,
ett till Kongl. Maj:ts Hofförvaltning förskrifvet belopp af 47,000,00,
att betalas 6 månader efter uppsägning;
ett hos enskild person mot säkerhet af efter köpet tagna inteck-ningar i Dramatiska Theaterns fastighet, och med Hans Maj:t Konungens garanti upptaget lån å 40,000,00,
att betalas 4 månader efter uppsägning; samt
tre med Hans Maj:t Konungens tillstånd upptagna lån ur sjuk-och begravningskassan för Kongl. Theaterns arbetare och betjente, hvilka tre lån tillsammans utgöra 30,000,00,
Summa R:dr 237,000,00.

Den bokförda skuldsumman bestod således vid sistlidne Juni månads utgång af:	
obetalda räkningar och aflöningar	147,228,64,
lån som måste omsättas på kortare tider	20,000,00,
stående lån	117,000,00,
Summa R:mt	284,228,64.

Bland de såsom "stående" här ofvan upptagna lånen hafva Komiterade ansett sig böra egna särskild uppmärksamhet åt de trenne lån å tillhopa 30,000 R:dr, som bekommits från Sjuk- och Begravningskassan för de vid Kongl. Theatern anställda arbetare och betjente, helst anmärkning rörande dessa blifvit framställd af riksdagens revisorer.

Nyssnämnda kassa, som förvaltas af Kongl. Theater-Direktionen, har blifvit sedan äldre tider småningom bildad och förökad genom sammanläggande af medel, som influtit för sålda biljetter till Theatervinden, af pliktpenningar, samt af tillfälliga gåfvor. Deremot hafva icke till densamma inbetalts, och inbetalas ej heller nu, några slags bidrag af dem, hvilka räntan är afsedd att tillgodokomma. Den kan således icke anses såsom en sjelfständig pensionskassa, utan snarare som en de Kongl. Theatrarnes gratifikationsfond, uppkommen genom afsättandet för ett särskildt ändamål af vissa belopp, som eljest skolat komma Kongl. Theatern omedelbart till godo och som hade kunnat med rätta användas till bestridande af dess direkta utgifter. De Nädigst lemnade föreskrifter, som i afseende på ifrågavarande kassa gälla, innehållas i § 21 af Theater-reglementet, hvilken § lyder sålunda:

"Den särskilda kassa, som blifvit bildad genom de för försålda biljetter till Theatervinden, äfvensom genom en del böter, influtne medel, skall förblifva under Direktionens förvaltning; och må denna kassas räntemedel och öfrige inkomster efter Direktionens bepröfvande användas såväl till begravningshjälp efter sådane betjente och arbetare, som i Theaterns tjänst aflida, som ock till årliga eller tillfälliga understöd åt sådane betjente och arbetare vid de Kongl. Theatrarne, hvilka genom sjukdom, ålderdomsbräcklighet eller orkeslöshet deraf äro i behof, under vilkor att kapitalfonden icke må förminskas. Den genom Kamreraren årligen afslutande redogörelsen för denna kassa skall i sammanhang med Theaterns räkenskaper för hvarje spelår undergå granskning".

De förbindelser, som åligga Sjuk- och Begravningskassan, äro närmare bestämda genom §§ 5 och 6 i den under den 1 September 1852 af Theater-Direktionen utfärdade "Instruktion för den vid Kongl. Theaterns maskineri samt snickare- och attribut-verkstäder anställda arbetspersonal". Härigenom tillförsäkras de vid Kongl. Theatern anställda arbetare dels sjukhjälp pr dag af 75 öre för ordinarie och 50 öre för extra arbetare, samt begravningshjälp af 50 R:dr för de förre och 30 R:dr för de senare, dels ock att vid afgang från Kongl. Theaterns tjänst, som efter minst tolf års tjänstgöring inträffar till följd af ålderdomsbräcklighet eller under arbetet ådragen

sjuklighet, erhålla ett årligt understöd, beräknadt med 3 R:dr R:mt för hvarje i Theaterns tjänst tillbragt år.

Redan den 1 April 1854 erhöll dåvarande Theater-Direktionen H. M. Konungens tillstånd att ur denna kassa upptaga ett lån af 10,000 R:dr Banko, mot förbindelse att före 1855 års utgång återbetala så väl kapital, som ränta efter 5 procent.

Då förfallotiden nalkades, mötte emellertid svårighet att återbetala detta lån, och H. M. Konungen tillät derföre, genom beslut af den 5 December 1855, att det samma finge, under förbehåll att den utfästade räntan ordentligen erlades, tills vidare i Kongl. Theaterns räkenskaper balanseras och endast i mån af Theaterkassans tillgångar liqvideras. Under förenämnde dag utfärdades af Theater-Direktionen ny skuldsedel, innehållande förbindelse att till Sjuk- och Begravningskassan eller Ordres återbetala kapitalet *i den mån Theaterkassans tillgångar sådant medgifva*, och att årligen erlægga fem procents ränta derå.

Den 30 Juni 1856 upptogs ånyo med Nådigt bemyndigande, och på enahanda villkor som förra gången, ur samma kassa ett lån af 2,500 R:dr Banko eller 3,750 R:mt.

Med H. M. Konungens bemyndigande, enligt Nådigt beslut af den 19 Juni 1862, upptogs slutligen den 30 i samma månad ur Sjuk- och Begravningskassan ett lån af 11,250 R:dr R:mt, jemväl mot 5 procents ränta, men hvilket belopp Theater-Direktionen förband sig att till kassan återbetala sex månader efter skedd uppsägning.

De båda förstnämnda lånen, tillhopa utgörande 18,750 R:dr R:mt, är Theater-Direktionen således ej förbunden att på någon viss tid återbetala, hvaremot det sista, å R:mt 11,250, har karakteren af ett vanligt stående lån.

De för ifrågakarande trenne lån utfärdade förbindelser förvaras hos Kongl. Theater-Direktionen, hvilken, såsom förut är nämnt, vårdar och förvaltar hela kassan, hvars kapitalbelopp den sista Juni 1869 utgjorde R:mt 42,936,16.

I formelt afseende kan visserligen det nu framställda förhållandet med Sjuk- och Begravningskassan för de Kongl. Theatrarnes betjente och arbetare synas något ovanligt, enär Direktionen, såsom förvaltande myndighet för Theatrarne, utfärdatskuldsedlar till förenämnda kassa, som jemväl står under samma Direktions förvaltning. Men å andra sidan måste tagas i betraktande, att denna kassa, i olikhet mot andra pensions- och understödsfonder, icke tillhör några delegare, utan måste anses till sitt kapital utgöra en de Kongl. Theatrarnes tillgång. Tydligast framträder denna dess beskaffenhet, om man tänker sig att de Kongl. Theatrarnes verksamhet helt och hållet upphörde. För de arbetare, som då vore i Theaterns tjänst, måste i sådant fall rättigheten till Sjuk- och Begravningshjälp äfven upphöra, och kassans kapitalfond måste då blifva, likasom Theaterns öfriga tillgångar, disponibel till skuldernas betäckande, sedan så stort belopp blifvit afsatt, att med räntan derå kunde bestridas de pensioner, som redan förut blifvit afskedade arbetare tillförsäkrade. Om någon utdelning af kapitalfonden kunde icke blifva fråga, enär Kongl. Theatrarnes betjente och

arbetare, såsom förut är antydt, icke i densamma hafva någon delaktighet, utan blott åtnjuta den med deras tjenstebefattningar åtföljande förmån att få af denna fonds afkomst i vissa fall uppbära understöd. De af ifrågavarande kassa nu utgående årliga pensioner utgöra tillsammans ett belopp af 1,010 R:dr.

Men om de till Sjuk- och Begravningskassan förskrifna belopp, tillhopa 30,000 R:dr, således kunna afräknas från summan af de skulder, hvilka i hvarje händelse, antingen Theatrarnes verksamhet fortfar eller ej, måste kontant återbetalas, så finnes deremot ett annat slag af förbindelser, som Theater-Direktionen med H. M. Konungens Nådiga tillstånd iklädt sig, och hvilka Komiterade ej kunna förbigå, då fråga är om uppgörande af Kongl. Theatrarnes debet, nemligen de förbindelser som härflyta från aftal, hvilka med vissa vid Theatrarne anställda artister blifvit träffade dels för hela deras lifstid, dels för något visst antal år.

De handlingar, som blifvit Komiterade meddelade, gifva i detta afseende vid handen:

att en artist vid den lyriska scenen och sex artister vid den dramatiska äro anställda för lifstid, med rättighet att, så länge de vid Theatern tjenstgöra, uppbära en viss bestämd lön, af hvilken de vid inträffande otjenstbarhet eller afgang från Theatern ega att under sin återstående lifstid bibehålla en på förhand bestämd andel;

att de för dessa sju artister vid deras anställning för lifstid bestämda löner — vid full tjenstbarhet — utgjorde tillsammans 31,680 R:dr, hvaremot de belopp, som vid inträffande otjenstbarhet skola dem för deras återstående lifstid tillkomma, uppgå till 21,235 R:dr;

att Theater-Direktionen är berättigad att, så snart någon af dessa artister uppnår 65 års ålder, afskeda honom ur Theaterns tjenst, då han får åtnöja sig med den ofvan omtalade andelen af lönen;

att då någon af dessa artister tillträder pension från Theaterns pensionskassa, denna pension går i afräkning å lönen, hvilken således minskas med det belopp som utbetalas af Pensionskassan;

att för fyra af de ifrågavarande sju artisterna pension redan utgår, för tvenne med 1,200 R:dr, för en med 900 och för en med 300 R:dr, å hvilka belopp likväl, med undantag af det å 900 R:dr, Pensionskassan, på grund af sitt Reglemente, innehåller 10 procent;

att en af de fyra pensionsberättigade är såsom aktör afskedad och åtnjuter det lägre beloppet, hvaremot de öfriga sex uppbära de högre lönebeloppen;

att med afdrag af de belopp, hvilka för de fyra pensionsberättigade utgå af Pensionskassan, Theaterns kassa för det närvarande utbetalar till de sju för lifstid anställda artisterna tillsammans R:mt 28,245;

att sex af dessa artister äro berättigade att från Theaterns pensionskassa fram-

deles erhålla högsta gradens pension med 1,200 R:dr, hvaremot en ej eger bekomma högre pensionsbelopp än 900 R:dr;

att sex af dem äro fortfarande i Theaterens tjenst, och den sjunde vid densamma uppehåller en särskild tjenstebefattning utan att derföre åtnjuta något arvode; samt

att, i händelse Theater-institutionen skulle komma att af en eller annan anledning upplösas eller till sin form och beskaffenhet väsentligen förändras, de dessa sju artister för deras lifstid tillförsäkrade minimilöner, tillhoppa 21,235 R:dr måste fortfarande utgå, dock minskade med de ofvan omförmälda från Pensionskassan redan och framdeles utfallande belopp.

Likaledes anse sig Komiterade böra omförmäla, att elfva af de Kongl. Theaterens artister äro anställda intill den sista Juni 1871 med ett sammanräknadt lönebelopp af R:dr 42,000, samt att, utom dessa, en är anställd till den sista Juni 1872 med lön af 5,000 R:dr årligen.

Slutligen hafva Komiterade att till det ofvan uppgifna skuldbeloppet R:mt 496,853,64 ytterligare lägga en summa af 3,600 R:dr, utgörande för 6 år det i Theater-Reglementets § 16 bestämda lösningspris för den recett, som "Mindre Theaterens Pensionskassa" haft rätt att utbekomma, så väl på grund af det vid Mindre Theaterens inköp mellan Kongl. Theater-Direktionen och Direktören Stjernström träffade särskilda aftal, som ock med stöd af ofvanberörda paragraf i det nu för de Kongl. Theaterne gällande Reglemente, men hvilken recett under de sex spelåren 1863—69 icke kommit bemälda Pensionskassa tillgodo, enligt hvad Komiterade af Theaterens räkenskaper inhemtat.

De Kongl. Theaterens skuldsomma uppgår således inalles till R:mt 500,453,64, oberäknadt ansvarigheten för de ofvan omförmälda anställningarna för lifstid eller för viss tid.

De Kongl. Theaterens tillgångar bestå dels i Dramatiska Theaterens fastighet, dels i de båda Theaterens inventarier och materiel. Den förra torde böra uppskattas till det värde af 220,000 R:dr, hvartill den blifvit af Kongl. Theater-Direktionen år 1863 inköpt.

Beträffande inventarier och materiel hafva Komiterade, på derom framställd begäran, från Kongl. Theater-Direktionen erhållit uppgifter å värdet af dessa effekter, slutande på en summa af R:mt 527,618,97.

De Kongl. Theatrarnes ställning var, enligt räkenskaperna, den 1 Juli 1869 följande:

Tillgångar.

Värdet af Dramatiska		
Theaterns fastighet, enligt köpepriset . . .	200 000,00	
Dekorationer: för Stora		
Theatern	122 884,00	
Dekorationer: för Dram.		
Theatern.	30 176,00	153 060,00.
Attributer: för Stora		
Theatern	13 647,10	
Attributer: för Dram.		
Theatern	2 733,50	16 380,60.
Manskostymer för båda		
Theatrarne		120 776,50.
Fruktimmerskostymer		
för båda Theatrarne .	32 092,50	
Tvättmagasinet för båda		
Theatrarne	10 463 00	42 555,50.
Materialförrådet		13 226,00.
Musik-Biblioteket . . .		107 193,00.
Dram. D:o		53 654,50.
Musikal. Instrumenter		9 131,00.
Gaslysningsmateriel för		
Stora Theatern.	8 089,69	
Gaslysningsmateriel för		
Dramatiska Theatern. .	561,18	8 650,87.
Brandredskap för Stora		
Theatern	1 150,00	
Brandredskap för Dram.		
Theatern	491,00	1 641,00.
Diverse inventarier hö-		
rande till Attribut-		
verkstaden		350,00.
Diverse möbler		1 000,00.
Summa R:mt	747 618,97.	

Skulder.

Återstående skulder å inköpssumman för		
Dramatiska Theatern:		
Å reversen till Direk-		
tör Stjernström . . .	135 210,00	
Å reversen till Brand-		
försäkringskontoret . .	24 915,00	
Skuld till Militie-Bo-		
ställskassan	22 500,00	
Skuld till Mindre The-		
aterns Pens.-kassa . .	30 000,00	212 625,00.
Kreditiver, och lån å		
kortare betalningster-		
miner, eller egentligen		
sväfvande skuld		120 000,00.
Två stående lån å bestämd		
uppsägningstid af 4 å 6		
månader		87 000,00.
Ett stående lån på sex		
månaders uppsägning,		
hvilken sistnämnda		
dock skall verkställas af		
Kongl. Theater-Direk-		
tionen sjelf		11 250,00.
Två lån, hvilka Kongl.		
Theater-Direktionen är		
förbunden att betala		
endast i den mån Theat-		
kassan dertill lemnar		
tillgång, tillsammans		18 750,00.
De från spelåret 1868—		
1869 till det följande		
öfverförda tillfälliga skul-		
der, nemligen:		
Obetald aflöning för		
Juni 1869	27 510,01	
Div. obetalda räkningar	19 718,63	47 228,64.
Lösen för 6 års recett till		
"Mindre Theaterns Pen-		
sionskassa"		3,600,00.
Summa R:mt	500 453,64.	

Vid förestående tablå öfver de Kongl. Theatrarnes ställning få Komiterade upplysa:

a) i afseende å tillgångarne:

att Dramatiska Theaterns fastighet, för hvilken, jemte tomten, inköpsvärdet 220,000 R:dr är ofvan upptaget, blifvit hos Stockholms Stads Brandförsäkringskontor år 1860 försäkrad till R:mt 170,000;

att, hvad beträffar de upptagna värdena å de Kongl. Theatrarnes inventarier och materiel, dessa värden blifvit, enligt Kongl. Direktionens till Komiterade den 9 sistlidne September aflåtna svarsskrifvelse, "uppgjorda dels, der så kunnat ske, efter den ursprungliga anskaffningskostnaden, med skäligt slitningsafdrag, och dels endast approximativt, men likväl i samråd med värderingsmän, hos hvilka, genom mångårigt biträde vid anskaffande af dylika Theatermaterielen tillhöriga effekter och förvaltande deraf, Direktionen trott sig i detta afseende finna det tillförlitligaste omdöme".

Komiterade, som tagit kännedom om dessa dyrbara och rikhaltiga förräder och kunna vitsorda det utmärkta skick, hvori de befinnas, samt den omsorgsfulla vård som åt dem lemnas, kunna deremot icke med någon grad af sannolikhet bedöma deras penningevärde i händelse af en realisation, men anhålla att få i underdånighet omförmåla, att vid en föregående approximativ värdering, anmäld den 28 Januari 1860 af Kongl. Theaterns dåvarande Styresman, och hvilken värdering således skett *innan* den Dramatiska Theatern inköptes, inventarier och materiel vid den Stora Theatern uppskattades till följande värden:

Dekorationer	300,000,00
nu upptaget för Stora Theatern till	122,884,00
Attributer	20,000,00
nu för Stora Theatern till	13,647,10
Manskostymer	179,850,00
nu för båda Theatrarne till	120,776,50
Fruntimmerskostymer	48,000,00
nu, jemte Tvättmagasinet, upptagna f. båda Theatrarne till	42,555,50
Materialförrådet	19,849,00
nu upptaget till	13,226,00
Musik-Bibliotheket samt musikaliska instrumenter m. m. . .	83,200,00
nu utgörande tillsammans	116,324,00
Dramatiska Bibliotheket	42,365,00
nu upptaget till	53,654,00
Belysningsmateriel och Eldsläckningsredskap	39 300,00
nu för båda Theatrarne tillsammans	10,291,87
Summa R:mt	732,564,00

hvidan de af Kongl. Theater-Direktionen nu uppgifna värden å de Kongl. Theatrarnes inventarier och materiel understiga det vid början af år 1860 angifna belopp med icke mindre än R:mt 204,945,03, ehuru under den sedan nämnda år förflutna tiden den s. k. Mindre Theaterns inventarier och materiel blifvit inköpta för en summa af 50,000 R:dr, och dessutom dylika tillhörigheter vid de båda Theatrarne naturligtvis måst genom uppsättandet af ett stort antal nya och till en del ganska dyrbara pjäser vinna betydlig tillväxt.

Derjemte anhålla Komiterade att få fästa Eders Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet på följande förhållanden i afseende å

b) skulderna:

att de å inköps-summan för Dramatiska Theatern återstående skulder, tillsammans R:mt 212,625,00 äro, enligt det upprättade köpekontraktet, afsedda att under loppet af 19 år från egendomens tillträdande, eller intill den 1 Juli 1882, till fullo amorteras genom en årlig ränte- och kapital-liquid, tillhoppa uppgående sammanlagdt till ett belopp, som för intet år öfverstiger R:dr 23,186,50;

att det på sex månaders uppsägning ställda lån, stort R:mt 11,250, som Kongl. Theater-Direktionen upptagit ur den till understöd för de Kongl. Theatrarnes arbetare och betjente bildade Sjuk- och Begravningskassan, äfvensom de båda lån å tillsammans R:mt 18,750, som Kongl. Direktionen är förbunden att endast i mån af Theaterkassans tillgångar till kapitalbeloppet återbetala, ej behöfva betunga de Kongl. Theatrarnes conto eller budget vidare, än: för det närvarande och så länge Theatrarnes verksamhet fortfar, med en årlig ränta af 1,500 R:dr, och i händelse denna verksamhet kommer att upphöra, med afsättande af så stort kapitalbelopp, som erfordras för att betrygga utgåendet af de understöd, hvilka då måste enligt lemnade föreskrifter och tillförsäkringar årligen utbetalas;

hvaremot

dels de tvenne stående lånen å tillsammans 87,000 R:dr, hvilka äro ställda på 4 å 6 månaders uppsägning, kunna inom kort till kapitalet återfordras;

dels det "Mindre Theaterns pensionskassa" tillkommande ersättningsbelopp för en årlig recett under de 6 sista spelåren, 3,600 R:dr, torde böra utan uppskof till nämnda kassa utbetalas;

dels de af Kongl. Theater-Direktionen upptagna kreditiver samt lån å kortare betalningsterminer, tillsammans 120,000 R:dr, utgöra en sväfvande skuld, för hvars betäckande utväg måste beredas;

dels slutligen ock de från det sistförflutna spelåret öfverflyttade tillfälliga skulderna af tillhoppa R:mt 47,228,64, jemte de nyssnämnda 120,000 R:dr, äro af natur att icke allenast — i likhet med de föregående posterna — betunga Theaterkassan med dryga räntor, utan jemväl föranleda särskilda kostnader för omsättning, samt i

högst väsendtlig mån bidraga till den osäkerhet i finansiella ställningen och den tillväxt i årliga skuldsumman, som alltid måste blifva en följd af så betydliga balanse-rade skulder.

Utom de ofvan förtecknade skulderna måste jemväl tagas i betraktande de redan förut omnämnda, af Kongl. Theater-Direktionen till vissa artister för längre tid ingångna förbindelser, till hvilkas uppfyllande tillgång måste beredas för den händelse, att de Kongl. Theatrarnes verksamhet komme att upphöra, ehuru de belopp, som för det närvarande till följd af dessa förbindelser erfordras, helt naturligt utgå af de Kongl. Theatrarnes årliga inkomster och äro såsom aflöningar upptagna i deras årliga budget. Nämda förbindelser skulle, i händelse de Kongl. Theatrarne komme att vid nu löpande spelårs slut upphöra, bestiga sig till följande belopp:

för anställningar till 1 Juli 1871, för ett år	42,000,00
„ anställning till 1 Juli 1872, för två år, 5,000 R:dr hvardera året . .	10,000,00
„ lifstidsengagementer	17,635,00

hvilket sistnämnda belopp måste beräknas såsom tills vidare årligen erforderligt, ehuru detsamma, enligt hvad ofvan blifvit visadt, småningom minskas, i hvilket afseende dock ingen beräkning kan med tillförlitlighet framställas.

Efter att sålunda hafva utredt de båda Kongl. Theatrarnes ställning till hvarandra samt deras ekonomiska och finansiella förhållanden, hafva Komiterade, till följd af föreskriften i Eders Kongl. Maj:ts ofvanberörda nådiga Bref haft att öfverväga, huruvida de Kongl. Theatrarnes verksamhet skulle kunna för framtiden ordnas på sådant sätt, att, med behörigt iakttagande af ifrågavarande institutions väsendtliga bestämmelse: att vårda den fosterländska Dramatiska konsten, samt väcka och underhålla smaken för ädlare konstnjutningar, Theaterns utgifter, deruti inberäknade ränta och amortering å dess skuld, hädanefter kunde betäckas af dess inkomster utan annat understöd från Statens och Eders Kongl. Maj:ts sida, än det för ändamålet under Riksstatens 7:de Hufvudtitel nu uppförda ordinarie anslag och något visst årligt belopp, som Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt att af Dess Hofhållningssumma dertill i nåder anvisa.

Vid öfverläggning härom hafva Komiterade icke kunnat lemna ur sigte den erfarenhet, som vunnits isynnerhet under de sista sex åren, då de båda nuvarande Kongl. Theatrarne varit gemensamt förvaltade. Redan tillföre, innan en särskild lokal anskaffades för den Dramatiska scenen, åsamkade sig Kongl. Theatern ej obetydliga skulder, för hvilkas betäckande medel tid efter annan anvisades af Konungen. Från år 1859, då Theatern hade endast en ouppsägbar skuld af R:mt R:dr 18,750, ökades beloppet under de följande fyra åren så, att skulden utgjorde vid början af spelåret 1863—1864 R:mt R:dr 96,522,71, och efter nämnda tid har, såsom en jem-

förelse mellan de vid betänkandet fogade tabeller öfver inkomster och utgifter visar, förhållandet med de Kongl. Theatrarnes skuld enligt hvarje års bokslut varit följande:

	Spelåret 1863—64.	Spelåret 1864—65.	Spelåret 1865—66.	Spelåret 1866—67.	Spelåret 1867—68.	Spelåret 1868—69.
Brist för spelåret	17 599,37	34 649,78	10 356,27	76 493,02	10 060,47	38 547,02
Skuld vid spelårets början	96 522,71	114 122,08	148 771,86	159 128,13	235 621,15	245 681,62
Skuld vid spelårets slut	114 122,08	148 771,86	159 128,13	235 621,15	245 681,62	284 228,64

Häraf visar sig tydligen, att äfven efter den 1 Juli 1863, då den Dramatiska Theatern inköptes, inkomsterna intet år varit tillräckliga att, jemte de ordinarie utgifterna, betäcka räntorna å den förutvarande skulden samt räntor och amortering å den i och för köpet nämnda år tillkomna. Visserligen har, såsom af Komiterade ofvan blifvit angifvet, nära hälften af den nu i Kongl. Theaterns räkenskaper balanserade skuldsumman, eller R:mt R:dr 140,144,36 utgått i ränta och amortering för ofta omförmälda inköp af den nya Theatern, och derjemte har en ej obetydlig del eller R:mt R:dr 52,251,88, blifvit utbetald i räntor och omsättningskostnader för den öfriga skulden, hvadan återstoden R:mt R:dr 91,832,40 i sjelfva verket med 4,690 R:dr 31 öre understiger den skuldsumma, som förefanns vid början af spelåret 1863—1864; men ingen anledning synes vara för handen att antaga eller hoppas, att de Kongl. Theatrarnes verksamhet skulle under den närmaste framtiden lemna ett vid jemförelse med den förflutna tiden så lyckligt resultat, att, utan förhöjning af nu utgående anslagssummor, inkomsterna kunde, sedan alla omkostnaderna blifvit betalda, lemna tillgång till betäckande ens af räntan å hela skuldbeloppet tillika med hvad som enligt ingångna aftal måste utgå såsom amortering, för hvilka båda ändamål blifvit uti den för nu löpande spelår godkända stat uppförd en summa af R:dr 39,200. Fastmera torde det, äfven under förutsättning af någorlunda gynnsamma förhållanden, kunna med skäl befaras, att vid spelårets slut den nu *bokförda* skulden kommer att visa sig ökad. Ju längre tid ett sådant missförhållande lemnas oförändradt, desto svårare blir det att afhjelpa, och den hastighet, hvarmed skulden hittills vuxit, är i hög grad betänklig.

Det är också tydligt, att de ekonomiska svårigheter, som härflyta från omsorgerna om en så stor — till en del sväfvande — skuldsumma, måste i betydlig mån förlama de Kongl. Theatrarnes verksamhet och framkalla ett tillstånd af osäkerhet, som ej kan annat än menligt inverka på de ekonomiska förhållandena.

Komiterade hafva på dessa grunder kommit till den öfvertygelse, att om de Kongl. Theatrarnes ekonomiska bestånd skall kunna betryggas och om de skola komma i tillfälle att fullständigt uppfylla sitt ändamål, det ovillkorligen erfordras, att denna institution befrias från den skuldsumma som nu vidhäftar densamma.

Komiterade vilja härmed icke hafva förklarat sig anse nödvändigt, att hela det såsom skuld upptagna belopp af R:mt 500,453,64 nu på en gång liqvideras. På sätt Komiterade redan upplyst, ingå i denna summa tvenne poster, hvilkas återbetalning till kapitalbeloppet ej nu erfordras. Dessa poster äro: dels den summa af 212,625 R:dr, som (den 1 Juli 1869) återstår å köpesumman för Dramatiska Theatern, och dels de trenne lån å tillsammans 30,000 R:dr, som blifvit upptagna från Sjuk- och Begravningskassan. Den förra summan är redan genom de vid köpet upprättade lagliga handlingar ställd på amortering, beräknad att intill den 1 Juli 1882 fortgå med något mera än 23,000 R:dr årligen, hvarefter hela denna skuld vore betald; och de till Sjuk- och Begravningskassan förskrifna 30,000 R:dr kunna utan olägenhet tills vidare bokföras såsom en Theaterns skuld till nämnda kassa. Deremot anse Komiterade alldeles nödvändigt, dels att samtliga de öfriga skulderna, tillsammans R:mt 257,828,64 liqvideras, dels ock att en särskild årlig tillgång beredes till betäckande såväl af ränta och amortering under ännu återstående 13 år å skulden för Dramatiska Theaterns inköp, som af räntan efter 5 procent å lånet till Sjuk- och Begravningskassan, för hvilka båda ändamål skulle erfordras, intill den 1 Juli 1882, ett årligt anslag af omkring 25,000 R:dr. Den dramatiska scenen skulle då blifva, såsom billigt synes vara, likställd med den lyriska, i det båda lokalerna vore kostnadsfritt upplåtna; och vid nyss nämnda tidpunkt skulle såsom kapitalskuld återstå endast det till Sjuk- och Begravningskassan förskrifna belopp af 30,000 R:dr. Skulle åter tillgång ej kunna beredas till hvad som enligt nu lemnade utredning erfordras för att befria Theatrarnes från skulderna, så finna Komiterade för sin del intet annat återstå än att Theatrarnes verksamhet måste upphöra, på det skulderna icke måtte ytterligare tillväxa och möjligheten af deras betäckande försvåras.

En sådan händelse vore dock, enligt Komiterades tanke, ur flere synpunkter beklaglig, och Komiterade våga i underdånighet uttala den förhoppning, att den icke skall behöfva inträffa. Redan blotta föreställningen, att den anstalt, der fosterländsk vitterhet och konst nu i snart ett hundra år haft vård och skydd, och hvars uppkomst är förenad med ett af våra vackraste nationela minnen, skulle behöfva af ekonomiska skäl tillslutas, är så nedslående, att man gerna söker afvärja den.

Ledd af sin varma kärlek till konsten och till den Svenska konsten i synnerhet, ville Konung Gustaf III kalla till nytt lif det Svenska skådespelet, och han började, såsom bekant är, med inrättande af en Opera, genom hvars större prakt och hänförelse för sinnena han afsåg att mäktigare än genom det blott talade skådespelet väcka allmänhetens smak för sceniska föreställningar. Han afsåg med Kongl. Theaterns inrättning icke blott att i allmänhet förädla folkets sinne genom lysande sceniska föreställningar och uppförandet af storartade musikaliska arbeten, utan han hade särskildt gjort till sitt ögonmärke att upparbeta Svenska språket och väcka fosterlandskärleken genom att i sceniska bilder upplifva folkets stora minnen. Så stor var den

uppgift, som denne snillrike Konung ställde för den Svenska skådebanan, och det kan ej utan orättvisa förnekas, att Kongl. Theatern i allmänhet på ett ganska tillfredsställande sätt uppfyllt denna sin bestämmelse.

Ända tills nu har den Kongl. Theatern varit och är den enda ständiga lyriska scenen i hela landet, och först på de senaste årtiondena hafva dramatiska theatrar af någon nämnvärd betydenhet jemte honom uppstått. Genom sistnämnda förhållande, eller derigenom att enskilda dramatiska theatrar blifvit upprättade så väl i orterna som inom hufvudstaden, har den Kongl. Theaterns uppgift och betydelse ingalunda blifvit mindre vigtig, snarare tvärtom: deruti ligger också ett ojäfvigt bevis, att skådespelet är för allmänheten ej ett flygtigt tidsfördrif allenast, utan snart sagdt ett behof som fordrar att på ett eller annat sätt tillfredsställas, en art af ädlare njutning som ej kan undvaras. Med en stigande bildning har detta behof blifvit allmännare, och öfverallt i landets olika delar kännes det, öfverallt söker man att fylla detsamma. Ännu qvarstår Kongl. Theatern ensam i sitt slag, såsom den enda i viss mån sjelfständiga, fortvarande scen, der så väl de stora tonsättarnes som de dramatiska mästarnes skapelser kunna fullt värdigt återgifvas, såsom den enda der dessa grenar af den inhemska konsten kunna rätt vårdas och upprätthållas; men det tillkommer honom numera äfven att sträcka sitt inflytande till de likartade anstalter som på närmare eller fjärrare håll växa upp, och det ligger i sakens natur, att ett sådant inflytande jemväl af den Kongl. Theatern omedelbart och medelbart utöfvas.

Det torde ej tillhöra Komiterade att ingå i någon närmare utredning af de följder, hvilka de Kongl. Theatrarnes upphörande såsom en sjelfständig scenisk anstalt skulle kunna medföra. En sådan utredning är äfven så mycket svårare att åstadkomma, som dessa följder hufvudsakligen blefve af negativ natur, ehuru de derföre ej blefve mindre kännbara.

Men äfven de direkta följderna äro af tillräckligt stor vigt att förtjena tagas i öfvervägande, och deribland i främsta rummet, att de utmärkta artister, genom hvilkas *samfälda* verksamhet och nitiska bemödanden såväl den lyriska som i synnerhet den dramatiska konsten i vårt land uppnått en så hög och aktningsbjudande ståndpunkt som för närvarande vid de Kongl. Theatrarne, sannolikt komme att till stor del skingras åt olika håll, och att Kongl. Hof-Kapellet, hvars utmärkta prestationer städse med rätta så högt värderats, jemväl är såsom stående Orchester på det närmaste förbundet med Kongl. Stora Theatern.

Derjemte tillåta sig Komiterade att fästa Eders Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet dels derpå, att de Kongl. Theatrarnes ytterst dyrbara och till en del historiskt värderika materiel, en gång skingrad eller öfverlåten till enskilda, sedermera icke skulle kunna utan oerhörda kostnader åter bringas till stånd samt i vissa delar icke till något pris kunna ersättas, dels äfven på den sorgliga belägenhet, som ej blott en del artister, utan isynnerhet de Kongl. Theatrarnes talrika personal i öfrigt ofelbart skulle genom deras upphörande iråka.

Under antagande att det vilkor, som Komiterade anse oundgängligt för betryggandet af de Kongl. Theatrarnes ekonomiska bestånd och äfven för deras värdiga uppfyllande af sitt ändamål, eller Theater-Institutionens befriande från all omsorg för den nuvarande skulden, kan blifva uppfyllt, anse sig Komiterade, till följd af föreskriften i Nådiga Brefvet den 7 sistlidne Maj, böra i underdånighet yttra sig rörande frågan om Theatrarnes ställning och verksamhet för framtiden. Då det icke kan tillkomma Komiterade att beträffande en anstalt, som står under högsta omvårdnad af Hans Maj:t Konungen personligen, framställa detaljerade förslag till förändringar som möjligen kunde finnas önskvärda eller behöfliga, anhålla Komiterade endast att få i underdånighet fästa Eders Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet på några förhållanden, som äro dels af en allmänare natur, dels ock af beskaffenhet att framgå af de för Komiterade tillgängliga handlingar och räkenskaper.

I fråga om de Kongl. Theatrarnes ställning för framtiden har Chefen för Eders Maj:ts Hof-Förvaltning, i utlåtande den 11 Mars 1869, uttalat den åsigt, "att någon tillfredsställande lösning af Theaterfrågan icke vore att förvänta, med mindre sjelfva institutionen förändrades, vare sig så, att Kongl. Theatern blefve, hvad den tillförene lærer varit, en Staten tillhörig konstanstalt, ställd under offentlig kontroll och lydande under vederbörande Stats-Departement, eller ock så, att den på vissa vilkor öfverlättes åt ett enskildt bolag". — De båda alternativa förslag, som innefattas i detta yttrande, hafva hos Komiterade varit föremål för öfverläggning.

Beträffande det första alternativet, anse Komiterade visserligen Theater-institutionen så till vida ega en allmän vig och betydelse, att den är förtjent af Statens särskilda omvårdnad. Men Theatern skiljer sig från andra af Staten omedelbart upprättade konstanstalter derigenom, att densamma, som är till uteslutande för allmänhetens skull, jemväl till sitt ekonomiska bestånd måste väsendtligen bero af denna, och således i viss mån har karakteren af ett industriellt företag. Att sådana företag ej böra, der det kan undvikas, af Staten för egen räkning bedrivas, torde vara en såsom riktigt allmänt erkänd sats; och i förevarande fall torde denna sats ega så mycket större giltighet, enär ett tillfredsställande resultat af den industriella verksamheten i så väsendtlig grad beror af personliga förhållanden och af åtgärder, hvilka svårligen kunna underkastas den kontroll som för Statens embetsverk i öfrigt är föreskrifven. I stater, der en stor bestämmande makt är genom författningen tillerkänd Cheferne för Statsdepartementen, såsom t. ex. i Frankrike, har den nu ifrågavarande åtgärden, att anförtro uppsigten öfver Theatern och dess Styrelse åt ett sådant Departement, blifvit vidtagen; men i vårt land skulle det blifva ovilkorligen nödvändigt att besvara Kongl. Maj:t med afgörandet af ett icke ringa antal frågor rörande Theatern, hvilka dels till följd af sin natur icke kunna taga en sådan behandling i anspråk, dels ock ej kunde afvakta den omgång, som med föredragandet inför Kongl. Maj:t i Stats-Rådet är förenad, utan måste ofördröjligen afgöras. Komiterade hafva sig ej heller bekant, att Theatern någorstades förvaltas såsom i allo en Stats-institution, med undantag

allenast af Danmark, der detta förhållande eger rum, och hvarest den Kongl. Theaterns artister — åtminstone de förnämligare — äro Statens tjänstemän.

Det andra af Chefen för Eders Maj:ts Hof-Förvaltning framställda alternativet afser, att de Kongl. Theatrarne skulle på vissa villkor öfverlätas åt ett enskildt bolag.

Såsom ofvan blifvit antydt, har visserligen Theatern till väsendtlig del karakteren af ett industriellt företag, och det kan derföre synas, som vore den naturligaste utvägen, att densammas uppehållande finge bero på den enskilda företagsamheten. Vål har erfarenheten visat, såsom Komiterade äfven i det föregående omnämnt, att en dramatisk theater af förtjenst kunnat genom enskild försorg upprättas och bestå vid sidan af den Kongl. scenen, och detta förhållande kan gifva anledning förmoda, att en dramatisk scen skulle kunna äfven för framtiden på helt och hållet enskild väg åstadkommas; men deremot torde det kunna sättas i fråga, huruvida full sannolikhet finnes derför, att en sådan enskild Theater, lemnad helt och hållet åt sig sjelf och beröfvad den förebild och det tillfälle till allvarlig täflan, som den Kongl. Theatern vid nyss antydda tidpunkt erbjöd, skulle komma att i längden intaga en så hög ståndpunkt som önskligt är, och hvarförutan de högre ändamålen med en theater alldeles förfelas. Möjligen kunde ett försök i den af Chefen för Hof-Förvaltningen antydda riktning, åtminstone till en början, lemna någorlunda tillfredsställande resultat hvad den dramatiska scenen beträffar, men deremot torde det kunna med visshet antagas, att den lyriska Theatern eller Operan komme — åtminstone såsom stående scen — att upphöra, om de Kongl. Theatrarne skulle upplätas för enskilda personers spekulationer. Ifrågavarande afdelning af Theatern erfordrar så stora och dyrbara hjälpmedel, att säkerligen icke någon enskild person i vårt land skulle finnas hågad för dess uppehållande, äfven under förutsättning deraf att de anslag, som nu äro de Kongl. Theatrarne tillagda, komme att fortfarande utgå.

Det enda Europeiska land, hvarest — Komiterade veterligt — hvarken Staten eller Regenten personligen på något sätt bidraga till den lyriska och dramatiska konstens omvårdnad, är England. Om ett lika beskaffadt förhållande redan tillförene egt rum i Sverige, skulle säkerligen icke någon — och icke heller Komiterade — vilja föreslå införandet af en ny grundsats i detta afseende; men då i vårt land förhållandet varit och är alldeles motsatt, då den nu befintliga Theater-Institutionen eger dyrbara tillgångar, för hvilkas bevarande eller återställande det torde vara särdeles svårt att erhålla tillräckliga garantier, och då ett försök att till enskildas försorg öfverlåta de Kongl. Theatrarne otvifvelaktigt skulle föranleda, att den lyriska scenen blefve lemnad helt och hållet å sido, anse sig Komiterade ej kunna biträda den af Chefen för Eders Maj:ts Hof-Förvaltning i detta afseende yttrade mening.

Theatern, såsom institution betraktad, kan enligt Komiterades åsigt svårigen jemföras med någon af de inrättningar som af Staten underhållas, utan intager en helt och hållet exceptionell ställning. Ehuru det ej kan vara för samhället likgiltigt, i hvad mån Theatern uppfyller sitt ändamål, att vårda och upprätthålla den lyriska

och dramatiska konsten samt att underhålla och höja smaken för ädlare konstnjutnigar, — så möter dock, på sätt ofvan blifvit antydt, Theaterns direkta vårdande och handhafvande såsom en Statens inrättning stor svårighet och medför betydliga olägenheter. Ehuru, å andra sidan, en Theater ej kan fränkännas karakteren af en industriell inrättning, torde det dock ej vara rätt väl betänkt att, äfven om en dertill kvalificerad person kunde anträffas, låta den förnämsta inhemska scenen blifva föremål för en helt och hållet enskild och okontrollerad affärsverksamhet, enär dess ofvan angifna högre ändamål möjligen komme att förbises, såvida det visade sig att deras fullföljande ej stode väl tillsammans med den högsta möjliga afkomst. Theatern har derföre i de flesta bildade länder, likasom i Sverige, utgjort och utgör ännu föremål för ett patronelt skydd och understöd, som åsyftar att den ej må från sina egentliga ändamål förryckas derigenom, att alltför uteslutande afseende komme att fästas vid de ekonomiska resultaten. Detta skydd lemnas i allmänhet af Regenten och Folkrepresentationen, hvar för sig eller gemensamt, i några fall jemväl af de särskilda kommunala samhällena; och i alla Europeiska länder, hvarest lyriska och dramatiska scener af någon betydenhet finnas, med undantag allenast af England, kommer dem ett dylikt skydd och understöd till del, jemväl i form af rikliga penningebidrag till bestridande af utgifterna, enär dessa nästan ingenstädes kunna betäckas af de medel som inflyta såsom resultat af Theaterns egen verksamhet. Det torde tillåtas Komiterade att meddela några uppgifter i detta afseende rörande några främmande länders theatrar.

I de *Preussiska* och *Nordtyska* staterna utgår, likasom i Sverige, den högsta Styrelsen öfver de Kongl. Theatrarne från Monarkens person. De åtnjuta, i jemnade tal och Svenskt mynt, följande statsanslag ur den Kongl. Preussiska Krono-Fidci-Kommiss-kassan:

1. Kongl. Theatrarne i Berlin	R:mt	457,500,00,
2. Kongl. Theatern i Hannover	„	338,700,00,
3. Kongl. Theatern i Kassel	„	117,300,00,
4. Kongl. Theatern i Wiesbaden	„	38,100,00.

Summa R:mt 951,600,00.

Sistnämnda Theater uppbär dessutom:

af Brunns-Administrations-kassan	86,900,00	
af Wiesbadens Stads-kassa	10,600,00	97,500,00,

hvadan hela understödet för Kongl. Theatern i Wiesbaden
utgör R:mt 135,600, och samtliga understöden för de Kongl.

Theatrarne i ofvannämnda 4 städer S:a R:mt 1,049,100,00.

Bland dessa lära de Kongl. Theatrarne i Berlin, oaktadt statsanslaget 457,500 R:dr, ensamt för året 1868 hafva lemnat en brist af mera än 45,000 R:dr.

Kongl. Hof-Theatern i Dresden, likasom de flesta större Theatrar i de Tyska länderna, intager samma ställning att beskyddas omedelbart af Konungen och förvaltas enligt Dess vilja och befallning. Denna theater åtnjöt under de 5 åren 1864—1868 i medeltal 213,300 R:dr årligen såsom bidrag af statsmedel.

Theatrarne uti *Italien* befinna sig — åtminstone numera — i en annan ställning. Det patronella skyddet visar sig nödvändigt äfven i detta land, hvarest skådespelet och operan mera än annorstädes blifvit ett ofafvisligt behof och närmare införlivat sig med befolkningens vanor, men nämnda skydd lemnas theatrarne der till en del af lokala myndigheter eller sällskaper.

San Carlo-Theatern i Neapel eges af Staten, men är upplåten till disposition af Municipalitetet, som utnämner en Komité att hafva uppsigt öfver theatern och träffa öfverenskommelse med en Direktör. Staten bekostar aflöningen till maskinister, arbetare och bevakningspersonal, som hafva fast anställning vid denna theater, hvarjemte af Statsmedel utgår ett årligt kontant bidrag af R:mt 216,000.

Af recettmedlen, hvilka uppgå till omkr. 360,000 R:dr, inflyter hälften för platser abonnerade för längre tid.

Pergola-Theatern i Florens tillhör ett s. k. Akademiskt Sällskap af 32 personer, hvilket i samråd med Municipalitetet antager en Direktör som ordnar det hela. Municipalitetet bekostar Orchestern (56 instrumenter) och lemnar ett

årligt anslag af R:mt	48,200
Det Akademiska Sällskapet upplåter Theatern, och lemnar ett	
kontant anslag af	14,400
	62,600.

Spelåret räcker vanligen från 1 November till slutet af Mars, hvarunder gifvas 70 å 80 representationer och 3 maskeradbaler.

Af de 1,000 platserna äro 400 abonnerade.

Theatern *la Fenice i Venedig* tillhör likaledes ett enskildt sällskap. Municipalitetet lemnar till denna theater, hvarpå under tiden från den 26 December till den 20 Mars vanligen gifvas 50 representationer och en eller två maskeradbaler, ett årligt understöd af 40,000 till 60,000 R:dr.

Vid de 3 ofvannämnda Italienska theatrarne antages Direktören för hvarje år särskildt, eller rättare för den korta tid af året hvarunder föreställningarna gifvas.

Deremot är vid theatern *Carlo Felice i Genua*, der spelterminen likaledes omfattar endast omkring 3 månader, kontrakt med en Direktör upprättadt på 3 år. Municipalitetet upplåter äfven här kostnadsfritt Orchester, och lemnar ett årligt understöd af 40,000 R:dr.

I *Frankrike* understödjer Staten för det närvarande endast två dramatiska och fyra lyriska scener i Paris, hvaremot i de öfriga städerna Municipalitetet uppgör kontrakt med särskilda Direktörer och bestämmer det understöd, som skall för ändamålet utgå af stadens medel.

Till Parisertheatrarne utgå årligen af statsmedel följande understödsbelopp:

till Théâtre Français	172,800,00,
„ Odéon	72,000,00,
„ Théâtre Lyrique	72,000,00,
„ Théâtre des Italiens	72,000,00,
„ Opéra Comique	172,800,00,
„ Grand Opéra	590,400,00,

Summa R:dr 1,152,000,00,

hvarjemte Hans Maj:t Kejsaren af sin civil-lista lemnar ett personligt bidrag af 72,000 R:dr till Stora Operan, som således i understöd årligen uppbär innalles 662,400 R:dr.

Alla dessa theatrar, likasom theaterväsendet i sin helhet, stå under högsta uppsigt af Ministern för det Kejsarliga Huset och de sköna konsterna.

Stora Operan, som intill år 1866 förvaltades direkte af den Kejsarl. Civillistan, är från nämnda tid för åtta år öfverläten till en Direktör-entreprenör. Denne, som är bunden genom ett med Ministern ingånget, ytterst strängt kontrakt, måste vid anträdet såsom säkerhet deponera i kontanta medel eller fullgoda värdepapper ett belopp af 360,000 R:dr, och det understöd af 72,000 R:dr, som utgår af Kejsarens enskilda kassa, skall under de 5 första åren läggas såsom förstärkning till säkerhets-summan, så att denna kommer att utgöra en million Francs eller 720,000 R:dr, hvilka Direktören ej eger lyfta eller disponera förr än vid kontraktstidens utgång.

De vid Stora Operan influtna recettmedel utgjorde år 1867 omkring 1,332,500 R:dr, som jemte understödsbeloppen gör en inkomst af nära två millioner R:dr. Anmärkas bör dock, att året 1867 var, i anseende till den stora utställningen, mer än vanligt fördelaktigt.

Recettmedlen vid Théâtre Français uppgingo samma

år till 947,000 R:dr. Under de sista tio åren har i recettmedel

vid denna theater influtit i medeltal årligen 684,000,00,

hvertill kommer:

statsanslaget 172,800,00

räntor af egande kapitalfond 144,000,00

hyror och diverse 15,120,00 331,920,00,

hvadå årliga inkomsten utgör R:mt 1,015,920,00.

Den *Kongl. Theatern i Köpenhamn* är, såsom förut blifvit omförmäldt, helt och hållet en Statens inrättning, hvars budget för hvarje år regleras af Riksdagen. Under tiden från den 1 April 1830 till den 30 Juni 1867 hafva af statsmedel följande belopp i medeltal årligen utgått till denna theater, nemligen:

direkt bidrag R:mt R:dr 127,153,00,

till pensioner „ „ 63,465,00,

Summa R:mt 190,618,00.

hvarjemte Hans Maj:t Konungen af sin Civil-lista för närvarande årligen betalår 15,000 R:dr R:mt i abonnements-afgift.

Oaktadt dessa bidrag till den enda Kongl. Theatern i Köpenhamn, hvilka betydligt öfverstiga hvad som utgår till de båda Kongl. Theatrarne i Stockholm, har icke heller vid den förstnämnda något tillfredsställande resultat i ekonomiskt afseende vunnits. Såsom exempel härpå må nämnas att, sedan Köpenhamns theater fått åren 1857 och 1858 till ombyggnad af scenen m. m. upptaga hos Sorö Akademi lån å tillsammans 406,000 R:dr R:mt, och räkenskaperna för spelåret 1858—59 visade ett öfverskott af omkring 14,000 R:dr, så uppstod redan det följande året en brist af mer än 20,000 R:dr, hvilken hastigt tillväxte, så att under spelåret 1863—1864 måste till gäldens betäckande ett nytt lån af 86,000 R:dr R:mt mot ränta efter 4 procent upptagas hos Sorö Akademi. Å det förra eller byggnadslånet betalas årligen sex procent, hvarigenom detta lån jemväl till kapitalet amorteras. Räkenskaperna för spelåret 1866—1867 utvisa en theaterns skuld af nära 400,000 R:dr R:mt.

De exempel, som ofvan blifvit från främmande länder uppgifna, torde bestyrka hvad Komiterade tillförene antydtt rörande nödvändigheten deraf, att Theater-institutionen ej må för framtiden blifva i saknad af det särskilda skydd och understöd, som hittills varit den förunnad. Komiterade hafva, efter öfvervägande af de fördelar och olägenheter, som med en väsendtlig förändring af de Kongl. Theatrarnes nuvarande ställning blefve förenade, kommit till öfvertygelse om önskligheten deraf, att de finge allt framgent, med åtnjutande af ett lämpligt anslag från riksdagens sida, omfattas af Eders Maj:ts omedelbara Nådiga hägn och förvaltas på de grunder och i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som Eders Maj:t till betryggande af en god och ändamålsenlig förvaltning kan finna godt att i den för Hofärenden brukliga väg fastställa.

Väl kan det tyckas att den fortfarande högsta vården af de Kongl. Theatrarnes angelägenheter nog mycket skulle taga Eders Maj:ts Nådiga välvilja i anspråk. Komiterade hafva dock framställt denna åsigt endast under förutsättning, att bördan af theatrarnes samtliga skulder blefve från desamma helt och hållet aflyftad, och Komiterade finna grundad anledning att uttala den förmodan, att i sådant fall, och med bibehållande af nu utgående anslag, theatrarnes inkomster skola blifva tillräckliga att betäcka utgifterna, så att ingen brist bör kunna för framtiden uppstå, åtminstone icke någon betydligare; — ty att med säkerhet på förhand uppställa utgifts-staten för en theater är naturligtvis alldeles omöjligt. På sätt Komiterade redan meddelat, utvisa räkenskaperna, att äfven under de sex spelåren 1863—1869, af hvilka de begge sista, till följd af förlägenheten i den allmänna rörelsen, varit ovanligt ofördelaktiga, en behållning af R:mt 25,565,59 skulle hafva uppstått, såframt de Kongl. Theatrarne vid början af spelåret 1863—1864 hade varit fria från skuld. Bland inkomsterna för nämnda år äro visserligen bokförda dels en från Eders Maj:ts Hof-Förvaltning utbetald summa af 40,000 R:dr till liqviderande af en Theatrarnes skuld, dels ock några af Eders Maj:t särskildt beviljade bidrag till mindre belopp, hvadan, om dessa extra in-

komster frånräknas, skulle i stället för den omnämnda behållningen visa sig en brist, men äfven i sådant fall icke af någon synnerlig betydighet. För att vinna ytterligare stöd för den af Komiterade nyss uttalade förmodan, att under förutsättning af theaterkassans frigörelse från ränte- och amorteringsliqvider ingen egentlig brist bör kunna eller behöfver uppstå, anhålla Komiterade i underdånighet att få hänvisa till de båda vid betänkandet fogade tabeller. Af dessa visar sig, bland annat:

att Kongl. Theatrarnes bokförda utgifter, hvilka i medeltal för de 6 sista spelåren uppgått till R:mt 599,793,04, blifvit på den senaste tiden nedbragta från 682,700,73, som de utgjorde för spelåret 1866—1867, till 533,676,52 för spelåret 1868—1869, och således på 2 år minskats med R:mt 149,024,21 eller nära 22 %;

att visserligen under samma tid jemväl inkomsterna betydligt nedgått, ehuru ej i så stor proportion, enär dessa minskats — om jämförelsen göres för nyssnämnda spelår — från R:mt 606,207,71 till 495,129,50, således med R:mt 111,078,21 eller omkring 17 procent; hvarvid Komiterade dock anse sig med skäl kunna antaga, att den tryckta ekonomiska ställning, som under året 1868 och förra hälften af 1869 var allmänt kännbar, ej kunnat annat än bidraga till den betydliga minskningen i de båda theatrarnes recettmedel, hvilka under spelåret 1866—1867 uppgingo till R:mt 420,181,75, men under det sist förflutna till allenast 324,219,50; och

att den för innevarande spelår uppgjorda och godkända staten upptager utgifterna till endast 511,500 R:dr, hvilket belopp är 22,176,52 mindre än det förra spelårets verkliga utgifter, och 88,293,04 R:mt lägre än medeltalet af de 6 spelårens utgiftssumma.

Ehuru den med nästlidna års slut tilländagångna hälften af nu löpande spelår, enligt en från Theater-Direktionen meddelad uppgift, lemnat ett i ekonomiskt afseende temligen tillfredsställande resultat, och utgifterna under nämnda tid kunnat, utan tillökning i skulden, betäckas med de influtna medlen, våga dock Komiterade icke antaga, att spelårets utgifter skola kunna inskränkas inom det i förslags-staten upptagna särdeles låga beloppet af 511,500 R:dr. Om äfven detta skulle blifva möjligt för någon kortare tid, så lärer det icke kunna ske annat än derigenom, att de Kongl. Theatrarnes nu väl försedda förråder af inventarier och materiel användas för dagens behof utan att ersättas eller ånyo fyllas, till följd hvaraf bristen framdeles måste blifva så mycket större. Komiterade kunna icke heller undertrycka den öfvertygelse, att alltför stora inskränkningar i utgifterna måste leda till en betänklig och äfven i ekonomiskt hänseende mindre fördelaktig minskning i de krafter och hjälpmedel, som för de Kongl. Theatrarnes verksamhet äro nödvändiga; men Komiterade anse emedlertid, att de redan anförda sifferuppgifterna lemna stöd för den förhoppning att, sedan Theatrarnes utgifter, hvilka för spelåret 1866—1867 med ett belopp af 82,907,69 öfverstego medeltalet, nu synas vara återförda till ett mera normalt förhållande, desamma skola, med afräkning af ränte- och amorterings-liqvider, kunna under vanliga omständigheter betäckas

af inkomsterna. Då det kan förutsättas, att de Kongl. Theatrarne, befriade från det förlamande tryck, som den nu befintliga skuldmassan måste utöfva, och betryggade till sitt bestånd, skola under en nitisk och insigtsfull Styrelse för framtiden utveckla minst lika stor verksamhet och lifaktighet som under de sex sista ej alltid så gynnsamma spelåren, tro Komiterade sig kunna utan fara för synnerlig misräkning antaga, att de inflytande recettmedlen ej skola efter nu löpande spelårs utgång komma att understiga hvad de för de sex sista spelåren utgjort i medeltal, eller 383,054,55. Under förutsättning att Theatrarne få fortfarande åtnjuta de nu dem tillagda anslag och förmåner, skulle de således hafva att för ett kommande spelår påräkna följande inkomster i runda tal:

Statsanslag	60,000.
Hans Maj:t Konungens anslag	60,000.
D:o D:o abonnement	6,840.
Kongl. Familjens D:o	11,860.
Hyror	24,700.
Recettmedel	383,000.
Summa R:dr 546,400.	

Förslags-Staten för nu löpande spelår upptager utgifterna till R:dr 511,500. Om derifrån afräknas det belopp af 39,200 R:dr som är afsedt för räntor och amortering af skuld, så återstå 472,300 R:dr, hvartill dock bör läggas den nu från Hof-Förvaltningen utgående lönen för Förste Direktören 6,000 R:dr, då Theatrarnes utgifter skulle, enligt den vid detta spelårs ingång gjorda beräkning, utgöra 478,300 R:dr och således 68,100 R:dr mindre än den nyss antagna inkomstsumman för framtiden. Om ock en ej ringa del af detta öfverskott 68,100 R:dr lärer erfordras för att höja åtskilliga poster i den sista Förslags-Staten, hvilka synas vara alltför lågt nedtryckta, så är skilnaden dock tillräckligt betydlig för att äfven lemna tillgång för den händelse, att recettmedlen af en eller annan anledning komme att något sjunka under medeltalet. En jemförelse med utgifterna för det sistförflutna spelåret visar, att om från summan af dessa drages hvad som utgått i räntor m. m. å skuld, eller 36,926 R:dr, och deremot nämnda utgifter ökas med Förste Direktörens lönebelopp 6,000 R:dr, de verkliga utgifterna skulle bestigit sig till R:mt 502,750,52 eller R:mt 43,649,48 mindre än den summa, hvartill Komiterade trott sig kunna antaga Theatrarnes för framtiden påräkneliga inkomst.

De Kongl. Theatrarnes befriande från de nuvarande skulderna är dock icke ensamt tillräckligt, för att de skola kunna med full trygghet och på det sätt som vederbör uppfylla sitt ändamål och utveckla en tillfredsställande konstnärlig verksamhet samt leda till ett i ekonomiskt afseende någorlunda fördelaktigt resultat. Det andra

vilkoret, på hvilket jemväl torde ligga den största vikt, är att Theatrarnes bestånd må blifva betryggadt för längre tid än ett år i sänder, och att någon säkerhet måtte vinnas därför, att de dem tillagda anslagen ej kunna komma att när som helst indragas. Det lärer icke behöfva omständligt framhållas, att stora olägenheter måste blifva en följd af den nödvändighet, som nu förefinnes, att ordna en så omfattande inrättnings ekonomi endast för ett år. Men äfven på beskaffenheten af de sceniska föreställningarna måste ett sådant förhållande betänkligt inverka. Det nuvarande osäkra tillståndet, hvarunder anställning vid de Kongl. Theatrarne icke bör lemnas och på de sista åren ej heller lemnats för längre tid än ett år, afhåller mången från att egna sina krafter åt en verksamhet som kan, utan dess eget förvållande, när som helst komma att upphöra; och lyriska artister af större förtjenst, hvilka lätt kunna i utlandet vinna fördelaktig anställning för längre tid, nödgas af omtanke för sin egen framtid öfvergifva en anstalt, som ej kan bjuda någon trygghet ens för det närmast följande året. Först på den sista tiden har detta tillstånd af osäkerhet inträdt, enär ända till år 1865 det af Statsmedel utgående bidrag var Theater-institutionen tillförsäkradt för 5 à 3 år i sänder; men sedan nämnda år beror Statsanslagets beviljande på riksdagens beslut hvarje år, och det har visat sig, att på dess bibehållande, åtminstone till oförändradt belopp, ej kan göras bestämd räkning.

På ofvan anförda grunder anse Komiterade nödvändigt, att, om de Kongl. Theatrarnes verksamhet skall kunna på ett önskvärdt sätt fortfa, de anslagsbelopp, som nu utgå, blifva Theatrarne tillagda för åtminstone tre år i sänder.

Om de af Komiterade härofvan angifna villkoren uppfyllas, är all anledning till det antagandet, att de Kongl. Theatrarnes framtid och resultatet af deras verksamhet komma att ställa sig långt bättre än för närvarande kan vara fallet. Artisterna kunna då med större trygghet och tillförsigt sluta sig till denna fosterländska konstanstalt, nya krafter, som af dennas osäkra ställning hittills hållits tillbaka, beredvilligare träda i dess tjenst, och sålunda den inhemska sceniska konsten icke blott bibehålla sig vid sin nuvarande höga ståndpunkt, utan ock allt vidare utvecklas. Allmänheten skall säkerligen också med lifvigare intresse omfatta Theatern, då densamma, ställd på en fastare grund, kan med större frihet och sjelfständighet verka för sina ända-

mål. De Kongl. Theatrarne skola äfven härigenom icke allenast vinna fördelar i ekonomiskt afseende, utan jemväl utöfva sitt välgörande inflytande inom vidsträcktare kretsar och sålunda allt fullständigare fylla sin egentliga uppgift.

Kongl. Theater-Styrelsen är utan tvifvel bäst i tillfälle att pröfva, hvilka grundsatser böra följas och hvilka åtgärder böra vidtagas, så väl i afseende på den konstnärliga verksamheten, valet af stycken, anställandet af sujetter, m. m., som i fråga om den ekonomiska anordningen, för att åt denna institution häfda det anseende den af ålder åtnjutit, och återvinna den bevägenhet hos allmänheten, uti hvilken, i synnerhet hvad den lyriska scenen beträffar, ett tillbakagående visat sig genom en på senare tider betydlig minskning af recett-inkomsten. Hvad åter beträffar Styrelsens egen sammansättning, formen för föredragningen och fattandet af besluten, samt kontrollen öfver deras verkställande, hvilket i de flesta länder der theatern står under Monarkens särskilda vård, besörjes i vanlig administrativ ordning af Ministären för det Kongl. Huset — der en sådan finnes —, så, enär de Kongl. Theatrarnes angelägenheter, enligt det af Eders Kongl. Maj:t fastställda reglementet, utan mellaninstans och utan någon förberedande behandling föredragas omedelbart inför Eders Maj:t af Förste Direktören för Dess Hof-Kapell och Theatrar, hafva Komiterade saknat befogenhet att i detta afseende föreslå några bestämmelser.

Det har varit anmärkt och äfven vid en af de senare riksdagarne offentligent yttradt, att den nuvarande inredningen af Kongl. Operahuset, som erbjuder ett alltför inskränkt antal åskådareplatser, gör att dagkostnaderna icke kunna betäckas utan nog höga inträdespriser, och att den förra borde förändras för att ett bättre ekonomiskt resultat skulle kunna vinnas. Komiterade hafva derföre ansett sig böra vidröra äfven detta förhållande. Det lider intet tvifvel, att Kongl. Stora Theatern som, när den uppfördes för nära hundra år sedan, ansågs för en af de vackraste och ändamålsenligaste i Europa, numera i afseende på utrymme och bekvämlighet lemnar åtskilligt öfrigt att önska. Salongen rymmer endast 1,090 åskådare eller vida mindre än utländska Theatrar af motsvarande omfång, och ehuru priserna blifvit satta till ett för våra förhållanden nog högt belopp, erbjuder flertalet af platserna endast ringa utrymme och bekvämlighet. En förändring af Theatersalongens inredning, i ändamål att bereda plats för ett ökad antal åskådare, torde dock icke kunna tillvägabringas utan skada

för salongens nuvarande förträffliga akustiska beskaffenhet, och skulle sannolikt, till följd af byggnadens allmänna anordning, icke låta sig åstadkommas utan betydliga kostnader. Det samma gäller om det bristande utrymmet på och öfver sjelfva scenen, till följd hvaraf, bland annat, de stora fond-dekorationerna måste vikas dubbla i stället för att uppdragas hela, hvarigenom betydlig slitning uppkommer, samt om frånvaron af de mekaniska hjälpmedel, som på nyare Theatrar användas i stället för handkraft, och hvarigenom dagkostnaderna kunna väsentligen nedsättas. Dessa olägenheter, som vidhäfta den Kongl. Stora Theaterns byggnad och försvåra dess förvaltning, hafva Komiterade ansett sig böra i förbigående omnämna, ehuru deras fullständiga afhjelpande icke lär kunna ifrågasättas i anseende till de högst betydliga medel som dertill skulle erfordras. Deremot synes det Komiterade ändamålsenligt, att biljettpreiserna å denna Theater, äfven med det nuvarande antalet platser, blefve något nedsatta. Komiterade våga vid detta tillfälle i allmänhet uttala den åsigt, att hvarje åtgärd, som åsyftar att för den större allmänheten underlätta tillträdet till Theatern, också skall för denna sjelf medföra ökade ekonomiska fördelar. Erfarenheten har under senare tider visat, att de förströelser, särskildt tillfällen att höra musikaliska prestationer, som vid sidan af de Kongl. Theatrarne erbjudits allmänheten, blifvit med begärlighet omfattade, och den täflan i detta afseende, för hvilken de Kongl. Theatrarne nu mera än förr äro utsatta, torde böra föranleda till en nedsättning af inträdespriserna, åtminstone till vissa platser. Säkerligen skulle en dylik åtgärd verka derhän, att de förtjenstfulla lyriska föreställningarna blefve mera talrikt besökta än på den senaste tiden varit förhållandet, och att, äfven med lägre biljettpreis, totalinkomsten likväl komme att stiga genom de besökandes större antal.

Sedan i det föregående en så vidt möjligt fullständig utredning af de Kongl. Theatrarnes ekonomiska och finansiella förhållanden blifvit lemnad, och Komiterade derunder haft tillfälle att jemväl uttala sina åsikter öfver åtskilliga frågor, som ega samband med och inflytande på Theatrarnes ställning för framtiden, anhålla Komiterade att nu få i ett sammanhang framställa de hufvudpunkter, hvilka framgå såsom ett resultat af de verkställda undersökningarna samt öfverläggningarna i ämnet.

Genom redogörelsen för de förhållanden, som sammanhånga med inköpet af den tillförene s. k. "Mindre Theatern", torde Komiterade hafva visat, att detta inköp skett

för den Kongl. Theater-institutionens räkning, likasom att de belopp, hvarmed ränta och amortering å köpesumman blifvit bestridda, utgått af Theaterkassan. De båda Kongl. Theatrarne, Stora Operan och den Dramatiska, för hvilka numera såväl personal och materiel, som utgifter och räkenskaper äro gemensamma, måste derföre anses såsom ett sammanhängande helt. Enligt Komiterades åsigt innebär också detta förhållande viktiga fördelar. En för operan och det större skådespelet afsedd scen kan ej vara fullt lämplig till talscen i allmänhet, dagkostnaderna vid den förra måste blifva betydligt högre än som erfordras vid uppförandet af mindre omfattande pjäser, och den dramatiska konstens utveckling befrämjas väsentligen derigenom att för dess prestationer finnes en särskild lokal, skild från den lyriska skådebanan. Då dertill kommer, att genom de båda Theatrarnes förening kostnaderna icke blott för deras Styrelse och förvaltning utan äfven för personalen i öfrigt och materielen blifva betydligt lägre än eljest skulle vara förhållandet, enär Styrelsen är fullkomligt gemensam och personal och materiel till stor del användas vid båda Theatrarne, hafva Komiterade ansett lämpligt och fördelaktigt, att de båda Kongl. Theatrarne må fortfarande höra tillsammans och gemensamt förvaltas.

Ett väsentligt understöd från Statens sida har den Kongl. Theater-institutionen fått städse åtnjuta genom den kostnadsfria upplåtelsen af Operahuset. Efter den utvidgning, som institutionen numera erhållit, kommer denna fördel egentligen den Lyriska scenen till godo, och Komiterade hafva icke kunnat undgå att anse billigt och rättvist, att den Dramatiska scenen, hvilken med hänsigt såväl till språkets vård och utveckling som till det egentligen nationella elementet i konsten ingalunda är af mindre vikt och betydelse än den lyriska, måtte varda med denna i förenämnda afseende likställd. Detta så mycket heldre, som erfarenheten ådagalagt omöjligheten för Theater-institutionen att, med nu påräkneliga inkomster och bidrag, bestrida, jemte de utgifter som äro en följd af Theatrarnes verksamhet, äfven ränta och amortering å den skuldsumma, hvarpå Kongl. Theater-Direktionen vid Dramatiska Theaterns inköp utfärdat förskrifning.

De skulder, som för närvarande vidhäfta de Kongl. Theatrarne, och som Komiterade i det föregående specificerat, uppgingo den 1 Juli 1869 sammanlagdt till R:mt 500,453,64. Något mera än två femtedelar här af, eller 212,625 R:dr, utgöras emellertid af den återstående skulden för inköpet af Dramatiska Theatern, å hvars köpesumma 270,000 R:dr Theaterkassan under de 6 spelåren 1 Juli 1863—30 Juni 1869 afbetalt 57,375 R:dr. Nyssnämnda belopp 212,625 R:dr kräfver, enligt den vid köpet uppgjorda och stadfästade amorteringsplanen, för ränte-liqvider och kapitalafbetalningar en årlig utgift af något mera än 23,000 R:dr intill den 1 Juli 1882.

Den vid senaste spelårs utgång i Theatrarnes räkenskaper balanserade skuldsumma, som icke är ställd på amortering, uppgår till R:mt 284,228,64. Vid efterforskning i räkenskaperna, huru en så betydlig skuld kunnat uppstå till aldra största

Men äfven under antagande, att Kongl. Theatrarne helt och hållet befrias från skulderna och få fortfarande åtnjuta de årliga bidrag, som nu komma dem till godels af allmänna medel, dels från Hans Maj:t Konungens enskilda kassa, hafva Komiterade ansett ännu något ytterligare erfordras, för att betrygga institutionens bestånd och jemna verksamhet, nemligen att dessa bidrag varda Theatrarne tillförsäkrade för längre tid än nu är fallet, och åtminstone för tre år i sänder. Härförutan synes intet tillfredsställande resultat, vare sig i konstnärligt eller i ekonomiskt afseende, kunna ernås. Komiterade hafva, med ledning af Theatrarnes räkenskaper för de senare åren, sökt visa, att under de ofvan uppgifna väsentliga vilkor utgifterna böra kunna i allmänhet betäckas af de inkomster, som äro att påräkna.

Komiterade hafva slutligen, med anledning af Chefens för Hof-Förvaltningen derom väckta fråga, tagit i öfvervägande, huruvida det kunde vara lämpligt och önskvärdt, att formen för de Kongl. Theatrarnes vård och förvaltning blefve förändrad. Komiterade, som visserligen anse Theater-institutionen vara af den betydelse för samhället, att den förtjenar att från Statens sida med intresse omfattas och understödjas, hafva dock ansett Theaterns förvandling till en Statens inrättning medföra så stora svårigheter, att den icke bör ifrågakomma. Komiterade hafva i det föregående visat de nästan oöfverstigliga hinder, som möta Theater-angelägenheternas behandling i vanlig administrativ ordning, och då dertill kommer, att det ekonomiska resultatet af Theaterns verksamhet omöjligen låter sig på förhand med noggrannhet beräknas, så skulle, utom de bestämda årliga understödsmedlen, å riksdagens sida tagas i anspråk anvisandet af ett kreditiv eller ett förslagsanslag, hvars olämplighet i detta fall icke torde behöfva vidare ådagaläggas. — Den andra ifrågasatta utvägen, att Theaterns uppehållande borde öfverlemmas till den enskilda företagsamheten, hafva Komiterade jemväl funnit särdeles betänklig. Om äfven en dramatisk theater af värde skulle kunna på enskild väg åstadkommas, hafva Komiterade dock ansett alldeles osannolikt, att någon enskild person skulle finnas lågad att, äfven med åtnjutande af något understöd, uppehålla en stående lyrisk scen, som kräfver så ojemförligt dyrbarare hjälpmedel och medför så mycket större risk, utan att denna motsvaras af utsigten till någon synnerlig vinst eller fördel. Betänkligt måste det också synas att till enskildas förfogande öfverlemna de Kongl. Theatrarnes nuvarande värderika tillhörigheter, då det knappt blefve möjligt att stadga verksamma kontroller eller erhålla tillräckliga garantier för deras vård och återställandet deraf framdeles.

Om den uppfattning är riktig, enligt hvilken Theatern utgör en institution af alldeles egen beskaffenhet, som icke utan stora olägenheter kan inpassas bland Statens förvaltande verk, och icke heller utan fara för dess högre ändamål kan såsom en blott och bar industri öfverlemnas åt enskild företagsamhet, synes deraf naturligen framgå att, om denna institution skall fortfarande med understöd af offentliga medel upprätthållas, den icke kan umbära det skydd och den särskilda omvårdnad, hvarmed

Kongl. Theatern alltifrån sin stiftelse städse varit af Sveriges Konungar omfattad. Komiterade hafva i det föregående haft tillfälle att omförmåla det sätt, hvarpå Theater-angelägenheterna besörjas i de länder, der offentliga Theatrar underhållas utan att vara egentliga Stats-institutioner. I vårt land saknas emellertid den instans, som annorstädes har sig behandlingen af dessa ärenden uppdragen, nemligen en särskild Ministèr för det regerande Huset, med eller utan samband med högsta målsmanskapet för de sköna konsterna. — Före år 1863, då det nu gällande Theater-reglementet i Nåder utfärdades, föredrogos angelägenheter beträffande Kongl. Theatern i samma ordning, som frågor rörande det Kongl. Hofvet. Denna form för föredragningen af såg utan tvifvel att åt nämnda ärenden vinna en erforderlig ekonomisk utredning och en sådan förberedande behandling, som bäst främjade Theaterns ändamål. Komite-rade, som icke förbise vigten deraf, att en i möjligaste måtto mångsidig icke mindre ekonomisk än äfven litterär och artistisk pröfning kommer den lyriska och dramatiska scenens angelägenheter till del, hafva emedlertid, på de grunder som ofvan blifvit i underdånighet anförda, funnit sig icke böra ingå i de detaljbestämmelser, som i detta afseende kunna vara ändamålsenliga.

Komiterade framhärda, med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter

F. BRAUNERHJELM.

C. F. BERGSTEDT.

C. A. V. KALLSTENIUS.

C. A. WESTERSTRAND.

F. A. DAHLGREN.

Stockholm den 21 Jan. 1870.

Gustaf Fahnehjelm.

Kongl. Theatrarnes inkomster

jemte särskilda belopp, hvilka, ej bland Theatrarnes räkenskaper upptagna, utbetalts från Hans Maj:t Konungens kassa.

	Spelåret 1863—1864.	Spelåret 1864—1865.	Spelåret 1865—1866.	Spelåret 1866—1867.	Spelåret 1867—1868.	Spelåret 1868—1869.	Summa för de 6 spelåren.	Medeltal af 6 år.
Statsanslag	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	67 500,00	442 500,00	73 750,00
Hans Maj:t Konungens ordinarie anslag .	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	360 000,00	60 000,00
Hans Maj:ts anslag till ränteliqvider m. m.	3 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	40 000,00	—	61 000,00	10 166,67
H. Maj:ts abonnement för Dram. Theatern	5 310,00	5 220,00	5 220,00	7 038,00	6 840,00	6 840,00	36 468,00	6 078,00
Kongl. Familjens abonnement	10 350,00	11 340,00	12 545,00	13 115,00	12 000,00	11 850,00	71 200,00	11 866,66
Recettmedel af Stora Theatern	222 075,00	252 624,35	250 661,40	251 355,25	241 067,00	190 049,45	1 407 832,45	234 638,74
D:o af Dramatiska Theatern . .	137 083,25	138 913,60	169 735,70	168 826,50	141 765,75	134 170,05	890 494,85	148 415,81
Hyror	17 906,25	17 540,00	27 570,00	24 065,00	24 340,00	24 665,00	136 086,25	22 681,04
Extra inkomster	570,00	1 507,09	1,20	807,96	2 529,52	55,00	5 470,77	911,80
Summa	531 294,50	568 145,04	606 733,30	606 207,70	603 542,27	495 129,50	3 411 052,32	568 508,72
H. Maj:ts anslag till lön åt 1:e Direktören	—	—	—	—	6 000,00	6 000,00	12 000,00	2 000,00
D:o extra anslag till ränteliqvid . .	—	—	—	—	1 500,00	—	1 500,00	250,00
D:o diverse utgifter för Dramatiska Theaterns fastighet	—	—	—	625,00	2 853,20	2 187,94	5,666,14	944,35

Kongl. Thea-

	Spelåret 1863—1864.	Spelåret 1864—1865.	Spelåret 1865—1866.
Förste Direktörens och Sekreterarens löner . .	8 600,04	8 000,04	8 000,04
Litteratörlöner, Förf.-honor., pjäser, böcker . .	15 954,97	27 383,67	17 700,75
Kansliets löner och expenser	3 931,26	4 033,59	4 249,50
Biljetters försäljning och mottagning, affischer .	9 582,64	10 438,38	10 687,19
Pensioner och tillfälliga understöd	300,00	300,00	2 320,35
Ränta och amortering å skulder	24 263,25	24 439,83	39 196,71
Intendenten för scenen, scenens Byrå	16 691,40	13 180,29	9 916,48
Sång-scenens löner	79 274,02	96 762,58	101 415,00
Tal-scenens löner	71 470,59	78 724,68	82 384,92
Orchesterns löner, samt lejd musik	76 547,50	77 787,74	79 753,73
Ballettens löner	36 134,80	34 603,99	34 230,32
Chörens löner	30 517,87	31 793,16	30 706,01
Elefskolan	13 137,16	14 495,08	16 644,80
Tjenstgöringspenningar	29 357,38	37 174,82	43 002,93
Kontrollören, öfriga löner för kontrollen	3 416,76	3 050,08	3 133,41
Reparationer, hyror, kontribution, möbler m. m.	13 511,22	8 546,77	5 855,02
Attributer: aflöningar	4 158,02	5 052,40	4 884,82
D:o materiel	2 382,26	3 334,57	2 924,40
Kostymer: aflöningar	16 918,42	19 479,13	20 029,34
D:o materiel	17 698,36	20 912,68	13 567,29
Dekorationer och maskineri: aflöningar	20 194,70	22 665,79	23 219,54
D:o materiel	14 811,44	15 603,34	15 622,36
Belysning, Eldsläckning: Aflöningar	6 363,33	7 404,53	7 576,44
D:o materiel (jemte brandförsäkring) . .	25 972,52	29 535,50	31 562,17
Städning, renhållning, eldning	7 703,96	8 092,18	8 506,05
Summa	548 893,87	602 794,82	617 089,57
Af H. Maj:t Konungen	lön åt 1:e Direktören . .	—	—
betalda belopp:	ränteliqvid	—	—
	div. utgift. f. Dram. Theat.	—	—

Litt. B.

trarnes utgifter.

Spelåret 1866—1867.	Spelåret 1867—1868.	Spelåret 1868—1869.	Summa för de 6 spelåren.	Medeltal för 6 år.	Förslags-stat 1869—1870.
8 000,04	2 000,04	2 000,04	36 600,24	6 100,04	2 000,00
19 408,99	17 680,34	15 259,89	113 388,61	18 898,10	11 950,00
3 455,00	3 340,52	3 214,97	22 224,84	3 704,14	3 000,00
11 759,04	11 435,93	8 728,49	62 631,67	10 438,61	8 050,00
1 537,03	1 340,90	2 451,80	8 250,08	1 375,01	3 400,00
32 017,49	35 552,96	36 926,00	192 396,24	32 066,04	39 200,00
13 006,32	12 008,16	10 387,45	75 190,10	12 531,68	10 580,00
103 741,60	102 916,89	94 411,58	578 521,67	96 420,28	83 050,00
88 079,81	95 224,18	77 687,79	493 571,97	82 262,00	76 406,00
83 373,91	81 455,02	68 708,62	467 626,52	77 937,75	70 490,00
34 728,60	31 006,08	27 395,03	198 098,82	33 016,47	25 020,00
35 783,65	33 615,24	33 398,47	195 814,40	32 635,73	32 650,00
15 058,86	14 614,04	12 459,42	86 409,36	14 401,56	6 455,00
47 856,00	41 958,50	35 337,50	234 687,13	39 114,52	37 482,33
3 200,04	3 200,04	3 999,96	20 000,29	3 333,38	1 866,67
11 918,82	6 707,05	5 841,14	52 380,02	8 730,00	5 900,00
5 218,64	4 805,80	4 016,76	28 136,44	4 689,41	4 000,00
3 943,21	2 701,74	1 510,09	16 796,27	2 799,38	1 750,00
19 780,80	19 331,04	15 715,02	111 253,75	18 542,29	16 000,00
21 053,88	8 889,74	7 774,01	89 895,96	14 982,66	9 600,00
33 767,16	27 663,59	19 865,75	147 376,53	24 562,76	19 500,00
36 638,15	12 406,08	9 461,20	104 542,57	17 423,76	7 000,00
7 493,45	7 110,46	6 681,58	42 629,79	7 104,97	6 700,00
32 469,52	27 817,58	22 365,19	169 722,48	28 287,08	21 850,00
9 410,72	8 820,82	8 078,77	50 612,50	8 435,42	7 600,00
682 700,73	613 602,74	533 676,52	3 598 758,25	599 793,04	511 500,00
—	6 000,00	6 000,00	12 000,00	2 000,00	—
—	1 500,00	—	1 500,00	250,00	—
625,00	2 853,20	2 187,94	5 666,14	944,35	—

Plan för am orteringen af Dramatiska Theaterns köpeskilling.

			Stjernström		Brandkontoret.		Militiæ-Boställskassan.	Mindre Theaterns Pensions-kassa	Summa.	
			Kapital.	Ränta.	Kapital	Ränta.	Ränta.	Ränta.	För half-år.	För året.
1863	den 31 December	1 725	5 655 75	675	579 50	618 75	—	—	9 254	—
1864	den 30 Juni	3 300	5 604	—	—	618 75	1 500	—	11 022 75	20 276 75
„	den 31 December	1 400	5 505	675	1 131 60	618 75	—	—	9 330 35	—
1865	den 30 Juni	3 600	5 463	—	—	628 50	1 500	—	11 181 75	20 512 10
„	den 31 December	1 500	5 355	675	1 108 62	618 75	750	—	10 017 12	—
1866	den 30 Juni	13 400	5 310	—	—	618 75	750	—	20 078 75	30 095 87
„	den 31 December	3 500	4 908	675	1 077 60	618 75	750	—	11 529 35	—
1867	den 30 Juni	5 400	4 803	—	—	618 75	750	—	11 571 75	23 101 10
„	den 31 December	3 800	4 641	675	1 051 22	618 75	750	—	11 535 97	—
1868	den 30 Juni	5 700	4 527	—	—	618 75	750	—	11 595 75	23 131 72
„	den 31 December	4 100	4 356	675	1 024 22	618 75	750	—	11 523 97	—
Summa			47 425	56 127 75	4 050	5 972 76	6 816	8 250	—	—
1869	den 30 Juni	5 900	4 233	—	—	618 75	750	—	11 501 75	23 025 72
„	den 31 December	4 500	4 056	675	997	618 75	750	—	11 596 75	—
1870	den 30 Juni	6 300	3 921	—	—	618 75	750	—	11 589 75	23 186 50
„	den 31 December	4 800	3 732	675	970	618 75	750	—	11 545 75	—
1871	den 30 Juni	6 600	3 588	—	—	618 75	750	—	11 556 75	23 102 50
„	den 31 December	5 200	3 390	675	943	618 75	753 25	—	11 580	—
1872	den 30 Juni	6 900	3 234	—	—	618 75	750	—	11 502 75	23 082 75
„	den 31 December	5 600	3 027	675	916	618 75	750	—	11 586 75	—
1873	den 30 Juni	7 300	2 859	—	—	618 75	750	—	11 527 75	23 114 50
„	den 31 December	6 000	2 640	675	889	618 75	750	—	11 572 75	—
1874	den 30 Juni	7 700	2 460	—	—	618 75	750	—	11 528 75	23 101 50
„	den 31 December	6 400	2 229	675	865 25	628 50	750	—	11 547 75	—
1875	den 30 Juni	8 100	2 037	—	—	618 75	750	—	11 505 75	23 053 50
„	den 31 December	6 900	1 794	675	835	618 75	750	—	11 572 75	—
1876	den 30 Juni	8 600	1 587	—	—	618 75	750	—	11 555 75	23 128 50
„	den 31 December	7 400	1 329	675	808	618 75	750	—	11 580 75	—
1877	den 30 Juni	9 100	1 107	—	—	618 75	750	—	11 575 75	23 156 50
„	den 31 December	7 900	834	675	781	618 75	750	—	11 558 75	—
1878	den 30 Juni	9 600	597	—	—	618 75	750	—	11 565 75	23 124 50
„	den 31 December	10 300	309	675	754	618 75	750	—	13 406 75	—
Summa			188 525	—	10 800	—	—	—	—	—

Derefter återstår: Till Militiæ-Boställs-kassan 22 500
 „ Mindre Theaterns Pensions-kassa 50 000
 „ Stockholms Brandkontor 18 175 70 675.

Enligt de i Kongl. Theatrarnes kontrollörs-kontor befintlige specialuppgifter rätteligen sammandraget och upprättadt intygar,
 Stockholm den 3 Mars 1869.

J. H. Dumrath.